

ÁLTALÁNOS KÖZIGAZGATÁSI ISMERETEK TANULÓI MUNKAFÜZET

Budapest, 2013

SZERZŐK

dr. Horváth Attila

dr. Szalai András

LEKTOR

dr. György István

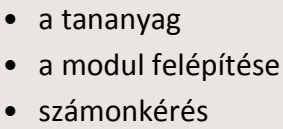
TARTALOMJEGYZÉK

A KÖZIGAZGATÁSI ALAPISMERETEK MODUL JELLEMZŐI	9
I. ALKOTMÁNYTANI ISMERETEK	10
AZ ALKOTMÁNY MEGHATÁROZÁSA	10
<i>Feladatok</i>	11
ALKOTMÁNYTANI ALAPFOGALMAK	12
<i>Feladatok</i>	13
NÉPSZUVERENITÁS ÉS NÉPKÉPVISELET	14
KÖZVETETT DEMOKRÁCIA – VÁLASZTÁSI RENDSZER	15
<i>Feladatok</i>	15
A KÖZVETLEN DEMOKRÁCIA	16
<i>Feladatok</i>	17
AZ ÁLLAMSZERVEZET	18
AZ ORSZÁGGYŰLÉS	19
A KÖZTÁRSASÁGI ELNÖK	20
<i>Feladatok</i>	21
A BÍRÓSÁGOK	22
<i>Feladatok</i>	22
AZ ÜGYÉSZSÉG	23
<i>Feladatok</i>	23
AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	24
<i>Feladatok</i>	24
AZ ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA	25
<i>Feladatok</i>	25
AZ ÁLLAMSZERVEZET	26
<i>Feladatok</i>	26
II. JOGI ALAPISMERETEK	27
A MAGYAR JOGRENDSZER TAGOZÓDÁSA	27
A JOGFORRÁSOK	28
JOGSZABÁLYOK	29
<i>Feladatok</i>	30
KÖZJOGI SZERVEZETSZABÁLYOZÓ ESZKÖZÖK	31
<i>Feladatok</i>	31
A JOGSZABÁLY FELÉPÍTÉSE	32
<i>Feladatok</i>	32
A JOGSZABÁLY ÉRVÉNYESSÉGE ÉS HATÁLYA – AZ ÉRVÉNYESSÉG KELLÉKEI	33
<i>Feladatok</i>	33
A JOGSZABÁLY ÉRVÉNYESSÉGE ÉS HATÁLYA – A HATÁLY FAJTÁI	34
<i>Feladatok</i>	34
A JOGALKALMAZÁS	35
JOGALKOTÓK	36
<i>Feladatok</i>	36
III. ALAPVETŐ FOGALMAK A KÖZIGAZGATÁSBAN	37
A KÖZIGAZGATÁS FOGALMA	37
KÖZIGAZGATÁS ÉS ÁLLAMIGAZGATÁS	38
IV. A KÖZPONTI KÖZIGAZGATÁS	39

A KÖZPONTI SZERVEK CSOPORTJAI	39
A KORMÁNY	40
<i>Feladatok</i>	41
A MINISZTERELNÖKSÉG	42
<i>Feladatok</i>	43
A MINISZTERIUMOK FELÉPÍTÉSE	44
<i>Feladatok</i>	45
A KÖZPONTI HIVATAL ÉS A KORMÁNYHIVATAL ÖSSZEHASONLÍTÁSA	46
<i>Feladatok</i>	47
AZ AUTONÓM ÁLLAMIGAZGATÁSI SZERVEK	48
<i>Feladatok</i>	49
A RENDVÉDELMI SZERVEK	50
<i>Feladatok</i>	51
ÖNÁLLÓ SZABÁLYOZÓ SZERVEK	52
<i>Feladatok</i>	52
KÖZPONTI SZERVEK GYAKORLÁSA	53
<i>Feladatok</i>	53
V. A PARAADMINISZTRÁCIÓ	54
A PARAADMINISZTRÁCIÓ FOGALMA	54
A PARAADMINISZTRATÍV SZERVEK	55
<i>Feladatok</i>	55
<i>Feladatok</i>	56
<i>Feladatok</i>	57
<i>Feladatok</i>	58
<i>Feladatok</i>	59
VI. A HELYI KÖZIGAZGATÁS	60
A DECENTRALIZÁCIÓ, DEKONCENTRÁCIÓ FOGALMA	60
<i>Feladatok</i>	60
<i>Feladatok</i>	61
<i>Feladatok</i>	62
<i>Feladatok</i>	63
A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK JOGAI ÉS FELADATAI	64
<i>Feladatok</i>	64
<i>Feladatok</i>	65
<i>Feladatok</i>	66
<i>Feladatok</i>	67
<i>Feladatok</i>	68
A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK SZERVEZETE	69
<i>Feladatok</i>	69
<i>Feladatok</i>	70
<i>Feladatok</i>	71
<i>Feladatok</i>	72
<i>Feladatok</i>	73
<i>Feladatok</i>	74
A TERÜLETI KÖZIGAZGATÁS SZERVEI	75
<i>Feladatok</i>	75
<i>Feladatok</i>	76
<i>Feladatok</i>	77
<i>Feladatok</i>	78

<i>Feladatok</i>	79
<i>Feladatok</i>	80
A TERÜLETI KÖZIGAZGATÁS SZERVEINEK FELÉPÍTÉSE	81
<i>Feladatok</i>	81
<i>Feladatok</i>	82
<i>Feladatok</i>	83
A TERÜLETI KÖZIGAZGATÁS SZERVEINEK FELADATAI	84
<i>Feladatok</i>	84
<i>Feladatok</i>	85
<i>Feladatok</i>	86
<i>Feladatok</i>	87
<i>Feladatok</i>	88
A TERÜLETI KÖZIGAZGATÁS SZERVEI ÉS A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK KAPCSOLATA.....	89
<i>Feladatok</i>	89
<i>Feladatok</i>	90
<i>Feladatok</i>	91
<i>Feladatok</i>	92
VII. A KÖZSZOLGÁLATI JOG ALAPJAI.....	93
A KÖZSZOLGÁLATI JOG ÉS A MUNKAJOG ELHATÁROLÁSA.....	93
<i>Feladatok</i>	93
KÖZSZOLGÁLATI ALKALMAZOTTAK.....	94
<i>Feladatok</i>	94
A KÖZSZOLGÁLATI ALKALMAZOTTAK KATEGÓRIÁI.....	95
<i>Feladatok</i>	95
A KÖZSZOLGÁLATI JOGVISZONY LÉTESÍTÉSE ÉS MÓDOSÍTÁSA.....	96
<i>Feladatok</i>	96
<i>Feladatok</i>	97
A KÖZSZOLGÁLATI JOGVISZONY MEGSZÜNTETÉSE ÉS MEGSZÚNÉSE	98
<i>Feladatok</i>	98
<i>Feladatok</i>	99
ÖSSZEFÉRHETETLENSÉG A KÖZSZOLGÁLATBAN	100
<i>Feladatok</i>	100
ELŐMENETEL A KÖZSZOLGÁLATBAN.....	101
<i>Feladatok</i>	101
<i>Feladatok</i>	102
<i>Feladatok</i>	103
<i>Feladatok</i>	104
TELJESÍTMÉNYÉRTÉKELÉS ÉS MINŐSÍTÉS.....	105
<i>Feladatok</i>	105
KÉPZÉS ÉS TOVÁBBKÉPZÉS.....	106
<i>Feladatok</i>	106
MUNKAI DŐ ÉS PIHENŐIDŐ.....	107
<i>Feladatok</i>	107
DÍJAZÁS A KÖZSZOLGÁLATBAN	108
<i>Feladatok</i>	108
FELELŐSSÉG A KÖZSZOLGÁLATBAN.....	109
<i>Feladatok</i>	109
KÖZSZOLGÁLATI JOGVITA.....	110
<i>Feladatok</i>	110

PRÓBATESZT	111
------------------	-----

[illegible]

I. Alkotmánytani ismeretek

Az Alkotmány meghatározása

NEMZETI
KÖZSZOLGÁLATI
EGYETEM
A HAZA SZOLGÁLATÁBAN

I. 1. Az Alkotmány meghatározása

- az alkotmány típusai
- az 1949. évi XX. törvény
- az Alaptörvény jellemzői

4

Feladatok

1. A felsorolt állítások közül melyik az igaz (I), illetve hamis (H)?

- a) Az Alaptörvény 2011. január 1-jén lépett hatályba.____
- b) Az Alaptörvényt az országgyűlési képviselők több mint felének szavazatával lehet módosítani.____
- c) Az Alaptörvény rendelkezéseit a történeti alkotmányunk vívmányaival összhangban kell értelmezni.____
- d) A magyar állam működése a hatalom egységének elvén alapszik.____
- e) Magyarország hatályos alkotmánya az 1949. évi XX. törvény.____

Jogforrások

Magyarország Alaptörvénye

Alkotmánytani alapfogalmak

NEMZETI
KÖZSZOLGÁLATI
EGYETEM
A HAZA SZOLGÁLATÁBAN

I. 2. Alkotmánytani alapfogalmak

- államforma
- kormányforma
- államszerkezet

5

[illegible]

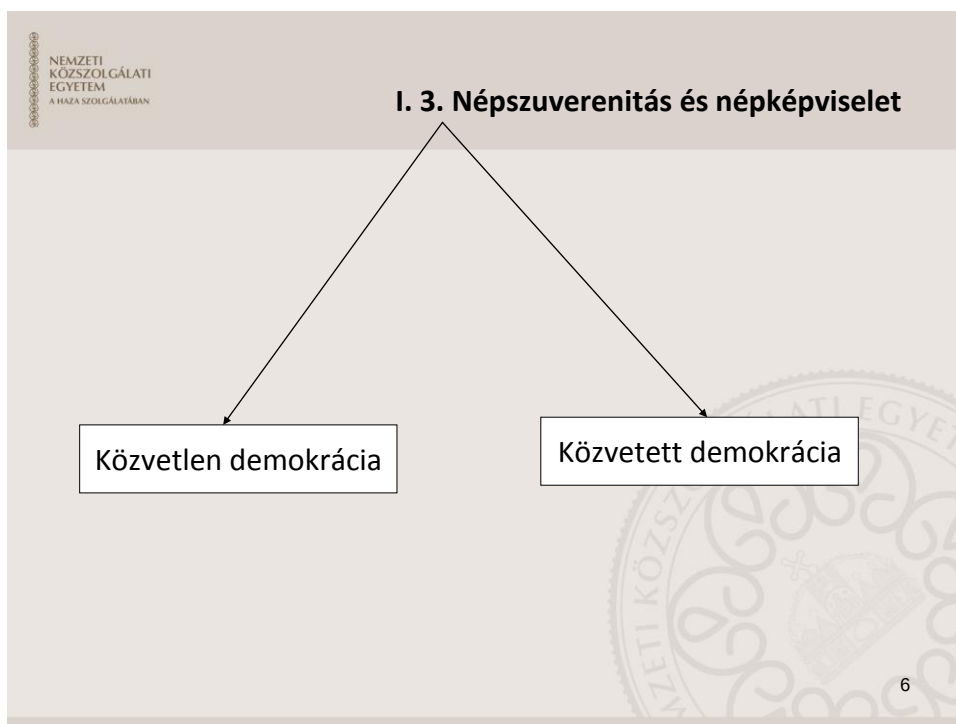
Feladatok

2. Írja be a megfelelő számot!

1. föderáció
2. unitárius állam
3. mindkettő
4. egyik sem

- a) ilyen az USA____
- b) ilyen hazánk is____
- c) államszerkezet-típus____
- d) tagállamokból áll____
- e) Németországra jellemző____
- f) ilyen az Európai Unió____

Népszuverenitás és népképviselet

Alaptörvény:

A) cikk

HAZÁNK neve Magyarország.

B) cikk

(1) Magyarország független, demokratikus jogállam.

(2) Magyarország államformája köztársaság.

(3) A közhatalom forrása a nép.

(4) A nép a hatalmát választott képviselői útján, kivételesen közvetlenül gyakorolja.

Közzetett demokrácia – választási rendszer

NEMZETI
KÖZZSZOLGÁLATI
EGYETEM
A HAZA SZOLGÁLATÁBAN

Közzetett demokrácia – a választási rendszer

- többségi
- arányos
- vegyes
- a magyar rendszer és jövője

7

Feladatok

3. Egészítse ki a következő mondatot!

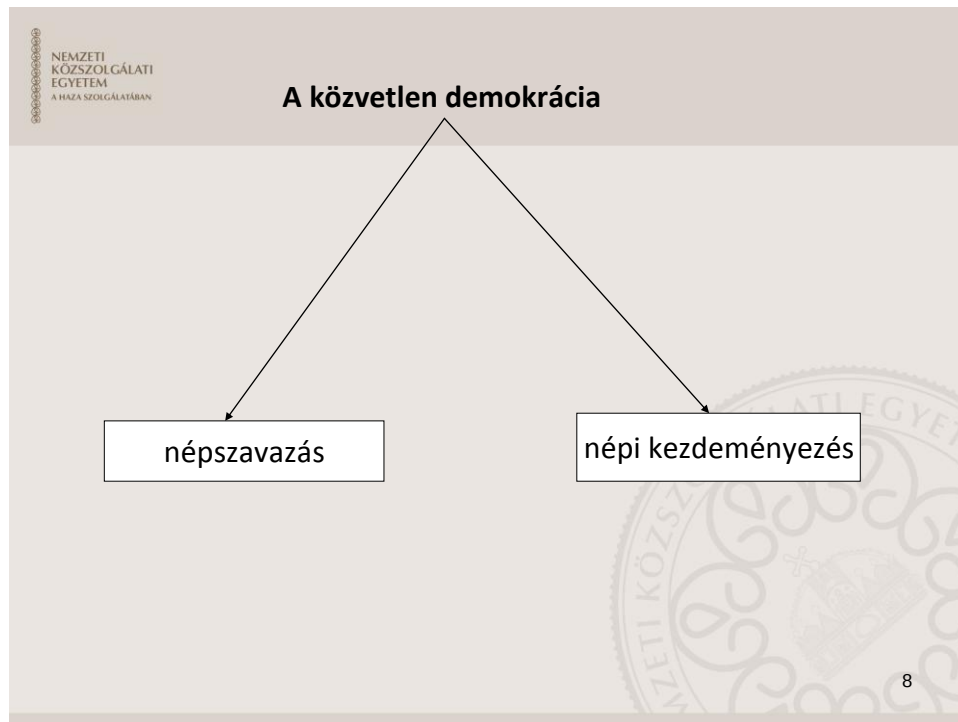
A *vegyes választási rendszer* olyan rendszer, amely ötvözi _____ és _____ választási rendszerek egyes elemeit.

Jogforrások

Magyarország Alaptörvénye

2011. évi CCIII. törvény az országgyűlési képviselők választásáról http://www.njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=142940.216596-foot1#foot1

A közvetlen demokrácia

Feladatok

4. A felsorolt állítások közül melyik az igaz (I) illetve hamis (H)?

- a)* Országos népi kezdeményezést legalább 60 000 választópolgár nyújthat be.____
- b)* Legalább kétszázezer választópolgár kezdeményezésére az Országgyűlés országos népszavazást rendel el.____
- c)* Nem lehet országos népszavazást tartani az Országgyűlés feloszlásáról.____
- d)* A népi kezdeményezés arra irányulhat, hogy az Országgyűlés feladat- és hatáskörébe tartozó kérdést az Országgyűlés tűzze a napirendjére.____
- e)* A köztársasági elnök, a Kormány vagy ezer választópolgár kezdeményezésére az Országgyűlés országos népszavazást rendelhet el.____

Jogforrások

Magyarország Alaptörvénye

1998. évi III. törvény az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről

Az államszervezet

NEMZETI
KÖZSZOLGÁLATI
EGYETEM
A HAZA SZOLGÁLATÁBAN

I. 4. Az államszervezet

- Országgyűlés
- Kormány
- Köztársasági elnök
- Bíróságok
- Ügyészség
- Alkotmánybíróság
- Alapvető jogok biztosa és helyettesei
- A helyi önkormányzatok

9

[illegible]

Az Országgyűlés

NEMZETI
KÖZZSZOLGÁLATI
EGYETEM
A HAZA SZOLGÁLATÁBAN

Az Országgyűlés

- szervezete
- hatáskörei
- döntéshozatala
- az Országgyűlés és a Kormány viszonya

10

Jogforrások

Magyarország Alaptörvénye

2012. évi XXXVI. törvény az Országgyűlésről

A Köztársasági elnök

NEMZETI
KÖZSZOLGÁLATI
EGYETEM
A HAZA SZOLGÁLATÁBAN

A Köztársasági elnök

- megválasztása
- hatáskörei
- felelőssége
- a tisztség megszűnése

11

[illegible]

Feladatok

5. Egészítse ki az Alaptörvény szövegét!

A köztársasági elnököt az Országgyűlés _____ évre választja

Köztársasági elnökké megválasztható bármely magyar állampolgár, aki a _____ életévét betöltötte.

A köztársasági elnököt e tisztségre legfeljebb _____ alkalommal lehet újraválasztani

Jogforrások

Magyarország Alaptörvénye

2011. évi CX. törvény a köztársasági elnök jogállásáról és javadalmazásáról http://www.njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=139237.228862-foot1#foot1

A bíróságok

NEMZETI
KÖZZSZOLGÁLATI
EGYETEM
A HAZA SZOLGÁLATÁBAN

A bíróságok

- A bíróságok feladata
- A bíróságok szervezete
 - Kúria,
 - ítélőtáblák,
 - törvényszékek,
 - járásbíróságok
- A bíróságok igazgatása

12

Feladatok

6. Tegye sorrendbe!

- a) Törvényszékek___
- b) Kúria___
- c) Járásbíróságok___
- d) Ítéltáblák___

Jogforrások

Magyarország Alaptörvénye

2011. évi CLXI. törvény a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról http://www.njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=139695.225305-foot1#foot1

Az Ügyészség

NEMZETI
KÖZZSZOLGÁLATI
EGYETEM
A HAZA SZOLGÁLATÁBAN

Az Ügyészség

- feladata
- szervezete

Legfőbb Ügyészség
fellebbviteli főügyészségek
főügyészségek
járású ügyészségek

13

Feladatok

7. Tegye sorrendbe!

- a) Főügyészségek____
- b) Legfőbb Ügyészség____
- c) Járású ügyészségek____
- d) Fellebbviteli főügyészségek____

Jogforrások

Magyarország Alaptörvénye

2011. évi CLXIII. törvény az ügyészség

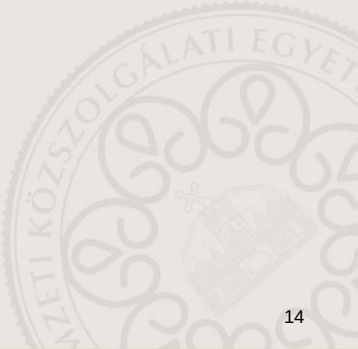
Az Alkotmánybíróság

NEMZETI
KÖZSZOLGÁLATI
EGYETEM
A HAZA SZOLGÁLATÁBAN

Az Alkotmánybíróság

- az alkotmánybírásággodás szervezeti modelljei
- az alkotmánybírák megválasztásának szabályai
- hatáskörei

14

Feladatok

8. Egészítse ki az Alaptörvény szövegét!

Az Alkotmánybíróság _____ tagból álló testület, amelynek tagjait az Országgyűlés az országgyűlési képviselők _____ szavazatával _____ évre választja.

Jogforrások

Magyarország Alaptörvénye

2011.

évi

CLI.

törvény

az

Alkotmánybíróságról http://www.njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=139622.202872-foot1#foot1

Az alapvető jogok biztosa

NEMZETI
KÖZZSZOLGÁLATI
EGYETEM
A HAZA SZOLGÁLATÁBAN

Az alapvető jogok biztosa

- az intézmény jellemzői
- hatáskörei
- helyettesei

15

Feladatok

8. Egészítse ki az Alaptörvény szövegét!

Az alapvető jogok biztosát és helyetteseit az Országgyűlés az országgyűlési képviselők _____ szavazatával _____ évre választja. A helyettesek a _____ érdekeinek, valamint a Magyarországon élő _____ védelmét látják el.

Jogforrások

Magyarország Alaptörvénye

Az államszervezet

 NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM A HAZA SZOLGÁLATÁBAN	Az államszervezet (feladat)	
	1. A törvénykezés szerve	16. Negatív jogalkotó
	2. 35. életévét be kell, hogy töltsen	17. Minden településen működik
	3. Tagjai a 45. életévüket betöltötték	18. Törvényeket hoz
	4. egykamarás	19. 15 tagja van
	5. Közvádat képviseli	20. Decentralizáció
	6. Alaptörvény védelmének legfőbb szerve	21. Politikai felelőssége van az Országgyűléssel szemben
	7. Állampolgárok jogvédelme a hatóságokkal szemben	22. Kinevezi a tábornokokat
	8. Frakciók és bizottságok	23. Bűncselekmények üldözése
	9. Egyéni kegyelmet gyakorol	24. 6 évre az Országgyűlés választja
	10. Végrehajtó hatalmi ág csúcsán áll	25. 5 évre az Országgyűlés választja
	11. Megfoszthatja az államfőt a tisztségétől	26. Felügyeletet gyakorol a büntetés-végrehajtás felett
	12. Kifejezi a nemzet egységét	27. Tagjait 12 évre választják
	13. Előzetes és utólagos normakontroll	28. Polgármester képviseli
	14. Nyomozást folytathat	29. Általános hatáskörű központi államigazgatási szerv
	15. Megválasztja a miniszterelnököt	30. Egyik helyettese a nemzetiségek jogainak védelmét látja el.

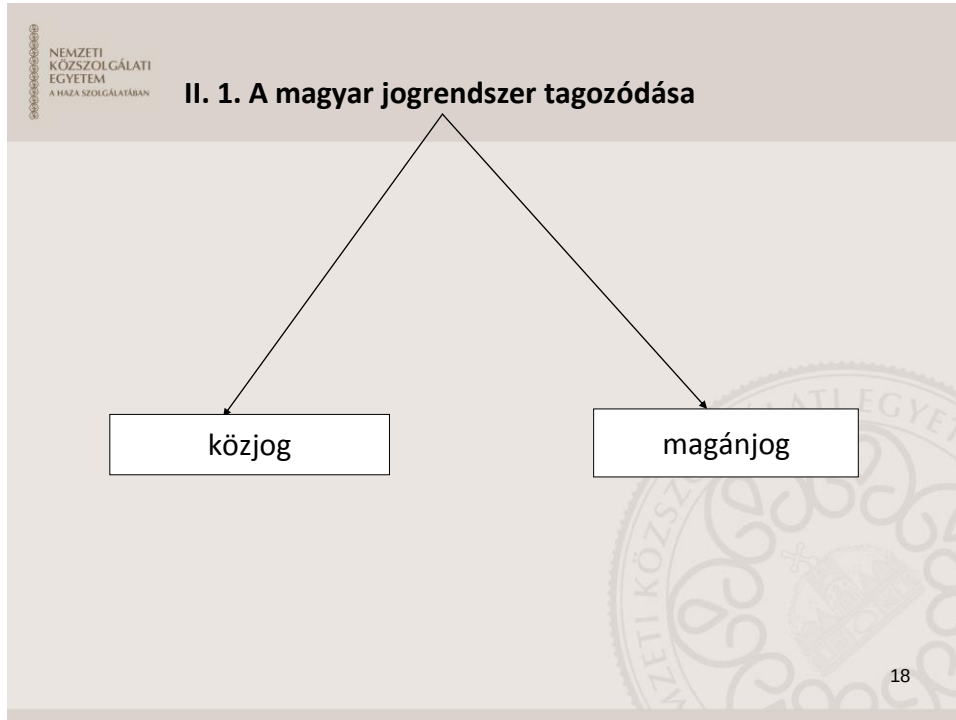
Feladatok

9. Írja be a megfelelő számot az intézmények mellé!

- a) Országgyűlés _____
- b) Kormány _____
- c) Köztársasági elnök _____
- d) Bíróságok _____
- e) Ügyészség _____
- f) Alkotmánybíróság _____
- g) Alapvető jogok biztosa és helyettesei _____
- h) A helyi önkormányzatok _____

II. Jogi alapismeretek

A magyar jogrendszer tagozódása

A jogforrások

NEMZETI
KÖZSZOLGÁLATI
EGYETEM
A HAZA SZOLGÁLATÁBAN

II. 2. A jogforrások

- Jogsabályok
- Közjogi szervezetsabályozó eszközök
- Nemzetközi szerződések
- AB határozatai
- Szokásjog
- Bíró alkotta jog
- Európai Unió jogforrásai

19

[illegible]

Jogszabályok

NEMZETI
KÖZSZOLGÁLATI
EGYETEM
A HAZA SZOLGÁLATÁBAN

Jogszabályok

- törvény
- kormányrendelet
- Nemzeti Bank elnökének rendelete
- miniszterelnöki rendelet, miniszteri rendelet
- önálló szabályozó szerv vezetőjének rendelete
- önkormányzati rendelet

20

[illegible]

Feladatok

10. Írja be a megfelelő számot!

1. törvény
 2. kormányrendelet
 3. MNB elnökének rendelete
 4. miniszteri rendelet
 5. önálló szabályozó szerv vezetőjének rendelete
 6. önkormányzati rendelet
 7. mindegyik
 8. egyik sem
- a) jogszabály____
- b) van közöttük sarkalatos is ____
- c) PSZÁF elnöke alkotja____
- d) Európai Unió csatlakozásunk óta alkotható____
- e) kizárólag minősített többséggel lehet elfogadni____
- f) az Országgyűlés alkotja____

Jogforrások

Magyarország Alaptörvénye
2010. évi CXXX. törvény a jogalkotásról

Magyarország Alaptörvénye:

T) cikk

(1) Általánosan kötelező magatartási szabályt az Alaptörvényben megjelölt, jogalkotó hatáskörrel rendelkező szerv által megalkotott, a hivatalos lapban kihirdetett jogszabály állapíthat meg. Sarkalatos törvény eltérően is megállapíthatja az önkormányzati rendelet és a különleges jogrendben alkotott jogszabályok kihirdetésének szabályait.

(2) Jogszabály a törvény, a kormányrendelet, a miniszterelnöki rendelet, a miniszteri rendelet, a Magyar Nemzeti Bank elnökének rendelete, az önálló szabályozó szerv vezetőjének rendelete és az önkormányzati rendelet. Jogszabály továbbá a Honvédelmi Tanács rendkívüli állapot idején és a köztársasági elnök szükségállapot idején kiadott rendelete.

(3) Jogszabály nem lehet ellentétes az Alaptörvénnyel.

(4) A sarkalatos törvény olyan törvény, amelynek elfogadásához és módosításához a jelen lévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges.

Közzégi szervezetszabályozó eszközök

NEMZETI
KÖZZSZOLGÁLATI
EGYETEM
A HAZA SZOLGÁLATÁBAN

Közzégi szervezetszabályozó eszközök

- Jellemzőik
- fajtái:
 - normatív határozat
 - normatív utasítás

21

Feladatok

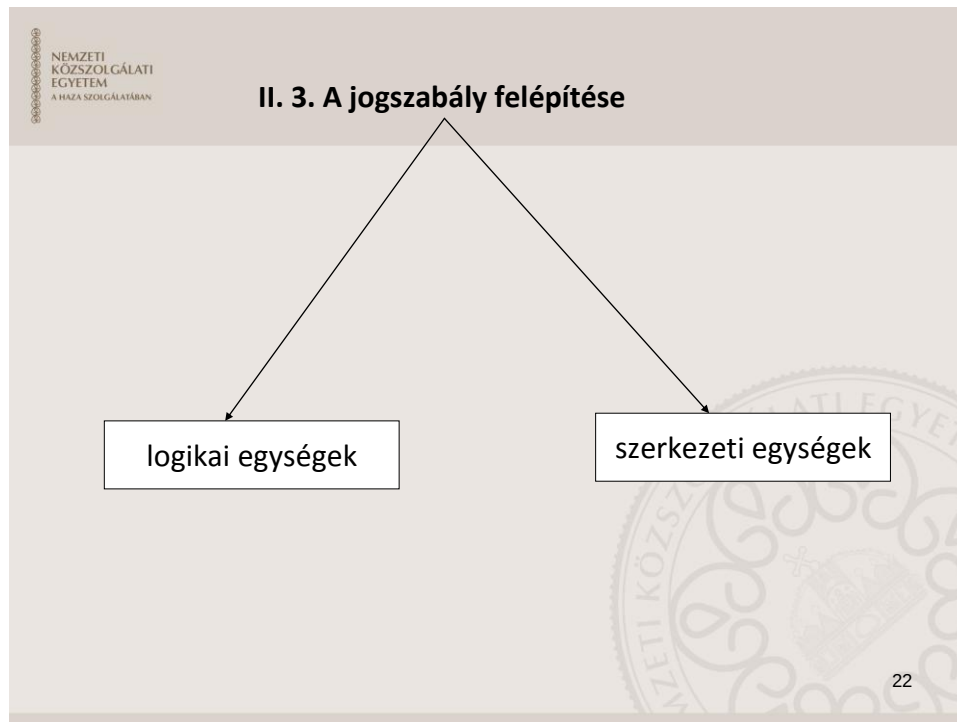
11. A felsorolt állítások közül melyik az igaz (I), illetve hamis (H)?

- a) A kormány ügyrendjét normatív utasításban adja ki.____
- b) Az Országgyűlés nem alkothat normatív határozatot csak törvényt.____
- c) A miniszter alkothat normatív utasítást.____
- d) Az Alkotmánybíróság is alkothat normatív határozatot.____
- e) A közzégi szervezetszabályozó eszközök nem jogforrások.____

Jogforrások

2010. évi CXXX. törvény a jogalkotásról

A jogszabály felépítése

Feladatok

12. Tegye sorrendbe!

- a) záró rendelkezések___
- b) preambulum vagy bevezető rész___
- c) részletes rendelkezések___
- d) általános rendelkezések___

Jogforrások

a jogszabály-szerkesztésről szóló 61/2009. (XII. 14.) IRM rendelet

A jogszabály érvényessége és hatálya – az érvényesség kellékei

NEMZETI
KÖSZÖLGÁLATI
EGYETEM
A HAZA SZOLGÁLATÁBAN

II. 4. A jogszabály érvényessége és hatálya - az érvényesség kellékei

- a jogszabály létrehozására feljogosított szervtől kell származnia,
- az eljárási szabályokat be kell tartani,
- a jogforrási hierarchiának kell érvényesülnie,
- a jogszabályt ki kell hirdetni

23

Feladatok

13. A felsorolt állítások közül melyik az igaz (I) illetve hamis (H)?

- a) Minden érvényes jogszabály egyben hatályos is.____
- b) Az érvényesség jogi hatás kiváltására való alkalmasságot jelent.____
- c) Az önkormányzati rendeleteket a Magyar Közlönyben kell kihirdetni.____
- d) Ha nem hirdetik ki a jogszabályt, akkor az nem érvényes.____
- e) Eljárási szabály például az szavazati arány követelménye.____

A jogszabály érvényessége és hatálya – a hatály fajtái

NEMZETI
KÖZSZOLGÁLATI
EGYETEM
A HAZA SZOLGÁLATÁÉRT

II. 4. A jogszabály érvényessége és hatálya – a hatály fajtái

- területi hatály
- személyi hatály
- időbeli
- tárgyi hatály

24

Feladatok

14. Egészítse ki a törvény szövegét!

A jogszabály területi hatálya _____területére, az önkormányzati rendelet területi hatálya a helyi önkormányzat _____ területére terjed ki.

Jogforrások

2010. évi CXXX. törvény a jogalkotásról

A jogalkalmazás

- a jogalkalmazás fogalma
- a bírói és a közigazgatási jogalkalmazás különbségei
- a közigazgatási jogalkalmazás szakaszai

[illegible]

Jogalkotók

Feladatok

15. Milyen jogforrást alkothatnak az alábbiak? Írja be a megfelelő számot!

1. jogszabály
2. közjogi szervezetszabályozó eszköz
3. mindkettő
4. egyik sem

- a) Kormánybizottság___
- b) Képviselő-testület___
- c) Kormány___
- d) Országgyűlés___
- e) PSZÁF elnöke___
- f) Magyar Energia Hivatal elnöke___
- g) Kórház igazgatója___
- h) Miniszter___

III. Alapvető fogalmak a közigazgatásban

A közigazgatás fogalma

NEMZETI
KÖZSZOLGÁLATI
EGYETEM
A HAZA SZOLGÁLATÁBAN

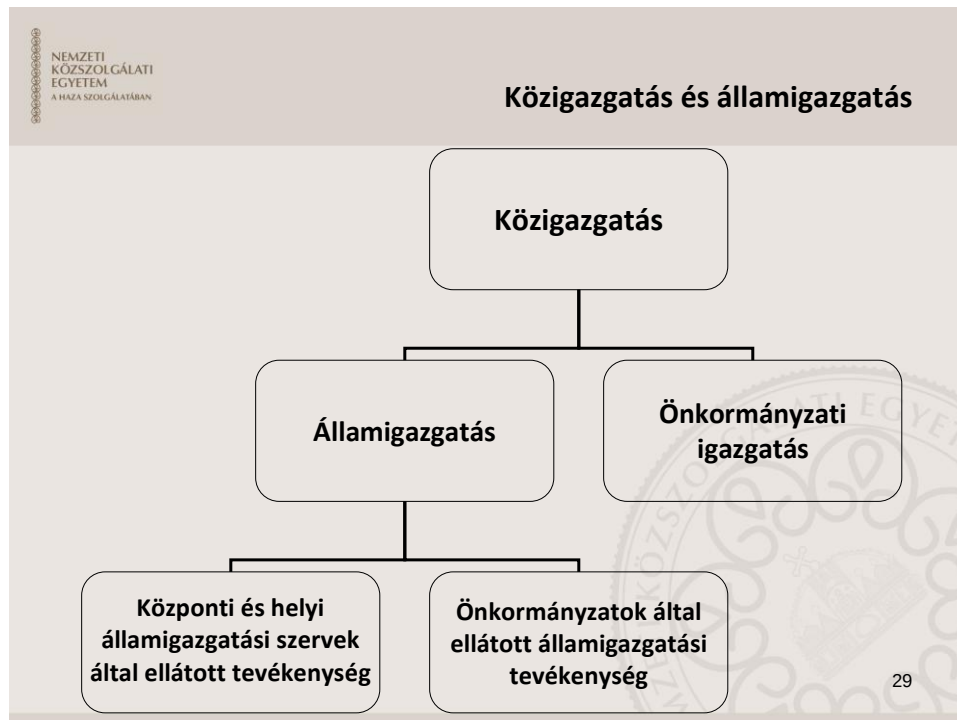
A közigazgatás fogalma

A végrehajtó hatalom elkülönült szervezetrendszerének és személyi állományának a jog által meghatározott tevékenysége, amellyel a társadalom tagjai és szervezetei magatartását közhatalom birtokában befolyásolja.

28

Közigazgatás és államigazgatás

[illegible]

A Kormány

NEMZETI
KÖZSZOLGÁLATI
EGYETEM
A HAZA SZOLGÁLATÁBAN

A Kormány

- meghatározása
- megalakulása
- ülése
- szervei
- megbízatásának megszűnése

32

[illegible]

Feladatok

16. A felsorolt állítások közül melyik az igaz (I) illetve hamis (H)?

A törvény szerint a kormány és a kabinet szinonimák.____

A kormányfőt hazánkban a köztársasági elnök nevezi ki.____

A kormánybizottságnak csak miniszter vagy a miniszterelnök lehet a tagja.____

A közigazgatási államtitkári értekezletet a KIM államtitkára hívja össze és vezeti.____

A kormányülés szabályait egy kormányrendelet, a kormány ügyrendje szabályozza.____

17. Egészítse ki a törvény szövegét!

Miniszterelnöknek javasolható, illetve miniszterelnökké megválasztható minden _____, az országgyűlési képviselők választásán _____ személyt

18. Tegye sorrendbe a kormány megalakulásának folyamatát!

államfő javaslatot tesz a kormányfő személyére____

miniszterelnök megválasztása____

miniszterek kinevezése____

Jogforrások

Magyarország Alaptörvénye

2010. évi XLIII. törvény a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról

1144/2010. (VII. 7.) Korm. határozat a Kormány ügyrendjéről

1221/2012. (VII. 2.) Korm. határozat a Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottság létrehozásáról

40/2012. (VII. 2.) Korm. rendelet a Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottságról

1308/2011. (IX. 6.) Korm. határozat a Nemzetbiztonsági Kabinettről

A Miniszterelnökség

 NEMZETI
KÖZSZOLGÁLATI
EGYETEM
A HAZA SZOLGÁLATÁBAN

A Miniszterelnökség

- létrejötte, meghatározása
- szervezete
- feladatai

33

[illegible]

Feladatok

19. Írja be a megfelelő számot!

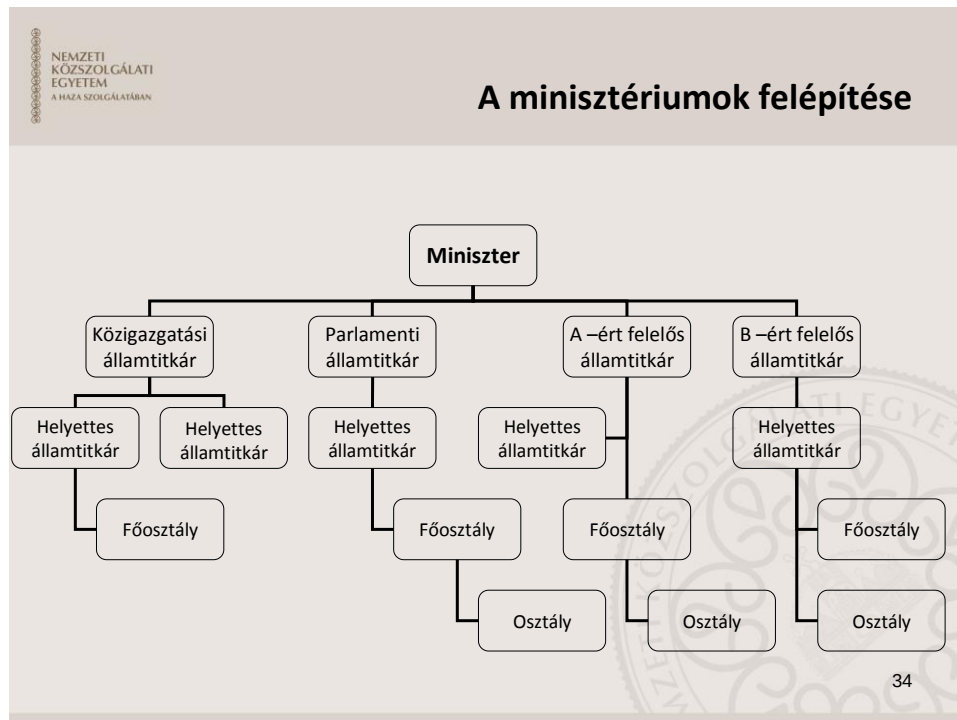
1. Miniszterelnökséget vezető államtitkár
 2. A jogi ügyekért felelős államtitkár
 3. A külügyi és külgazdasági ügyekért felelős államtitkár
 4. Mindegyik
 5. Egyik sem
-
- a) közreműködik a Kormány parlamenti kapcsolatrendszerének összehangolásában _
 - b) segíti a miniszterelnök országgyűlési tevékenységét ____
 - c) a MEH élén áll ____
 - d) miniszterelnök részére jogi szempontú döntés előkészítéssel kapcsolatos véleményezési és javaslattevési tevékenységet lát el ____
 - e) javaslatot tesz a miniszterelnöknek nemzetközi programokon való részvételre ____

Jogforrások

2010. évi XLIII. törvény a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról

212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről.

A minisztériumok felépítése

Feladatok

20. Húzza alá, amelyik nem jelenleg működő minisztérium!

- a) Nemzeti Erőforrás Minisztérium
- b) Belügyminisztérium
- c) Honvédelmi Minisztérium
- d) Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium
- e) Külügyminisztérium
- f) Nemzeti Fejlesztési Minisztérium
- g) Vidékfejlesztési Minisztérium
- h) Pénzügyminisztérium

21. Írja be a megfelelő számot az állami vezetők vonatkozásában!

- 1. állami vezető
 - 2. csak a politikai vezetőre jellemző
 - 3. csak a szakmai vezetőre jellemző
 - 4. egyik sem
-
- a) országgyűlési képviselő lehet____
 - b) határozatlan időre nevezik ki____
 - c) megszűnik a megbízatása a Kormány megbízatásának megszűnésével ____
 - d) lehet politikai párt vezetője is____
 - e) meghatározott iskolai végzettség a kinevezési feltétele____

Jogforrások

2010. évi XLII. törvény a Magyar Köztársaság minisztériumainak felsorolásáról

2010. évi XLIII. törvény a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról

212/2010. (VII. 1.) kormányrendelet az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről

A központi hivatal és a kormányhivatal összehasonlítása

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM A HAZA SZOLGÁLATÁBAN A központi hivatal és a kormányhivatal összehasonlítása	
<u>Központi hivatal</u>	<u>Kormányhivatal</u>
• Kormányrendelet létesíti • Miniszter irányítja • Vezetőjét a miniszter nevezi ki	• Törvény hozza létre • Kormány irányítása alatt áll • Vezetőjét a miniszterelnök nevezi ki

[illegible]

Feladatok

22. Töltse ki a táblázatot!

	Kormányhivatal	Központi hivatal
Létesítés		
Irányítás		
Vezető kinevezése		
Példa		

Jogforrások

2010. évi XLIII. törvény a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról

1993. évi XLVI. törvény a statisztikáról

162/1999. (XI. 19.) Korm. rendelet a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatalról

Az autonóm államigazgatási szervek

NEMZETI
KÖZSZOLGÁLATI
EGYETEM
A HAZA SZOLGÁLATÁBAN

Az autonóm államigazgatási szervek

- jellemzői
- példák:
 - Közbeszerzési Hatóság
 - Egyenlő Bánásmód Hatóság
 - Gazdasági Versenyhivatal
 - Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság

36

[illegible]

Feladatok

22. Húzza alá, hogy az alábbiak közül melyik autonóm jogállású központi közigazgatási szerv!

- a) Közbeszerzési Hatóság
- b) NAV
- c) Gazdasági Versenyhivatal
- d) Központi Statisztikai Hivatal
- e) Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal
- f) Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete
- g) Egyenlő Bánásmód Hatóság
- h) Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala
- i) Országos Atomenergia Hivatal
- j) Magyar Szabadalmi Hivatal
- k) Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság
- l) Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság

Jogforrások

2010. évi XLIII. törvény a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról

A rendvédelmi szervek

NEMZETI
KÖZSZOLGÁLATI
EGYETEM
A HAZA SZOLGÁLATÁBAN

A rendvédelmi szervek

- jellemzői
- példák:
 - büntetés-végrehajtási szervezet
 - hivatásos katasztrófavédelmi szerv
 - polgári nemzetbiztonsági szolgálatok

37

Feladatok

23. Húzza alá, hogy az alábbiak közül melyik rendvédelmi szerv!

a) Közbeszerzési Hatóság	h) Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala
b) ORFK	i) Országos Atomenergia Hivatal
c) Gazdasági Versenyhivatal	j) Magyar Szabadalmi Hivatal
d) Központi Statisztikai Hivatal	k) Nemzeti Adatvédelmi és
e) Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal	Információszabadság Hatóság
f) Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete	l) Országos Katasztrófavédelmi
g) Egyenlő Bánásmód Hatóság	Főigazgatóság

Jogforrások

2010. évi XLIII. törvény a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról; 1996. évi XLIII. törvény a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról

Önálló szabályozó szervek

NEMZETI
KÖZSZOLGÁLATI
EGYETEM
A HAZA SZOLGÁLATÁBAN

Önálló szabályozó szervek

- jellemzői
- példák

Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság
Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete

38

Feladatok

24. Húzza alá, hogy az alábbiak közül melyik önálló szabályozó szerv!

a) Gazdasági Versenyhivatal	h) Országos Atomenergia Hivatal
b) Központi Statisztikai Hivatal	i) Magyar Szabadalmi Hivatal
c) Nemzeti Média –és Hírközlési Hatóság	j) Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság
d) Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal	k) Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete
e) Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete	l) Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
f) Egyenlő Bánásmód Hatóság	
g) Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala	

Jogforrások

2010. évi XLIII. törvény a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról

2010. évi CLVIII. törvény a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről

Központi szervek gyakorlása

NEMZETI
KÖZSZOLGÁLATI
EGYETEM
A HAZA SZOLGÁLATÁBAN

Központi szervek gyakorlása

Feladat:
Alkossanak párokat és oldják meg a feladatot!

39

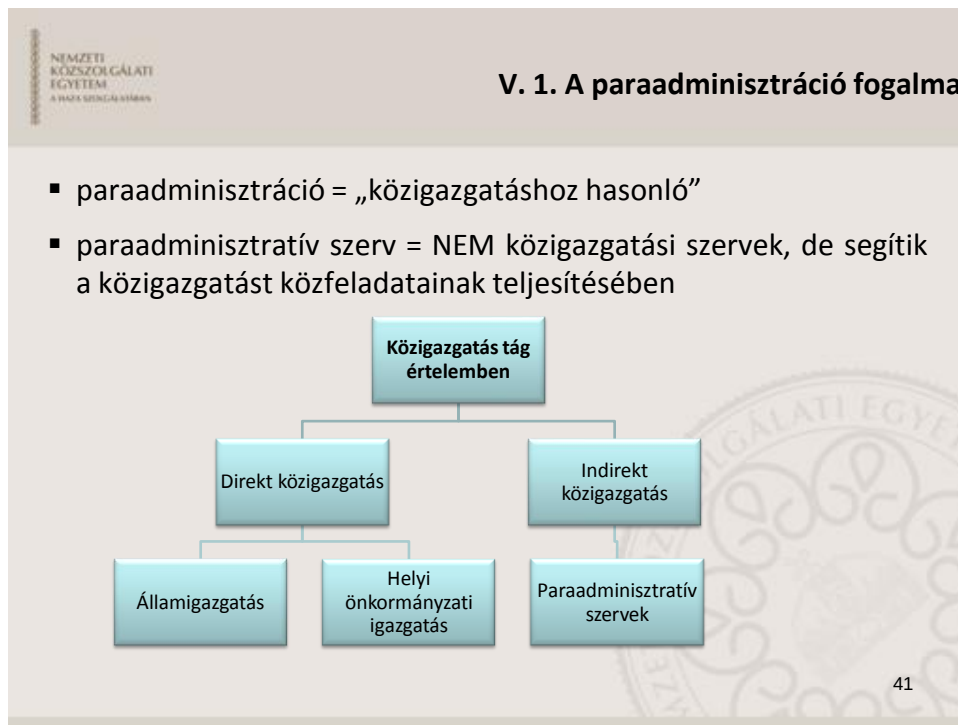
Feladatok

25. Írja be a megfelelő számot!

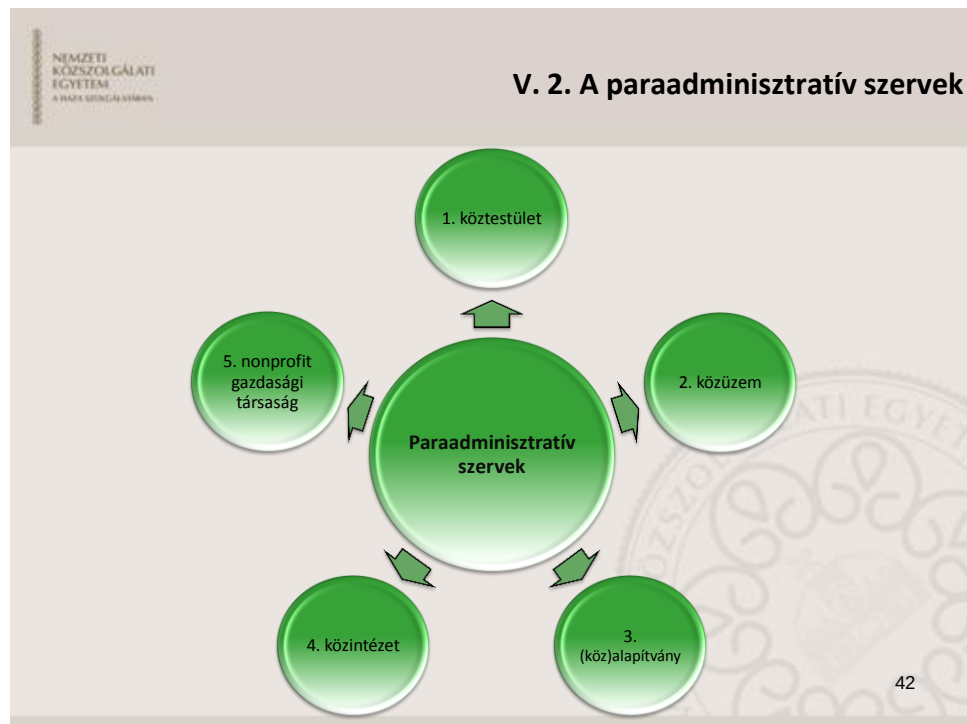
1. Kormányhivatal
 2. Központi Hivatal
 3. Minisztérium
 4. Mindhárom
 5. Egyik sem
-
- a) Ilyen az Egyenlő Bánásmód Hatóság____
 - b) Kormányrendelet alapítja____
 - c) Központi szerv____
 - d) Ilyen a Magyar Energia Hivatal is____
 - e) Ilyen a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság____
 - f) Vezetője normatív utasítást bocsáthat ki____
 - g) Különös hatáskörrel rendelkezik____
 - h) Vezetőjét a miniszter nevezi ki____
 - i) Vezetője jogszabályt alkothat____
 - j) Ilyen a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal____
 - k) Miniszter irányítása alatt áll____
 - l) Ilyen a Központi Statisztikai Hivatal ____

V. A paraadminisztráció

A paraadminisztráció fogalma

A paraadminisztratív szervek

Feladatok

26. Írjon mindegyik típusra két-két példát!

1. Köztestület

- önkormányzattal és nyilvántartott tagsággal rendelkezik
- tagsághoz / tevékenységéhez kapcsolódó közfeladatot lát el
- törvény hozza létre
- típusai pl.
 - szakmai kamarák (pl. ügyvédi, orvosi → kötelező tagság!)
 - gazdasági kamarák (pl. ipari, kereskedelmi, agrárkamara)
 - Magyar Tudományos Akadémia
 - Magyar Művészeti Akadémia
 - hegyközségek

43

Feladatok

27. A tankönyvi példákon túl még milyen kamarákat ismer?

2. Közüzem

- alapvető ipari, kereskedelmi szükséglet kielégítése
- pénzügyi önállóság
- létrehozatal oka: versenyszféra nem tudja / akarja hatékonyan ellátni
- gazdasági társaságok (cégek), de:
 - közszükségletet elégítenek ki
 - állam vagy az önkormányzatok valamilyen mértékben és formában tulajdonosai
 - a versenytől részben védettek
- pl. MÁV Start Zrt., BKV Zrt., gáz-, áram- és vízszolgáltatók

44

Feladatok

28. Foglalja össze, hogy az egyes közüzemek által ellátott feladatoknál milyen problémába ütközne a versenyszféra általi (piaci alapú) feladatellátás!

3. (Köz)alapítvány

- 2006-tól nem hozható létre közalapítvány, csak alapítvány!
- de: egyes közalapítványok még ma is működnek (pl. Közzolgálati Közalapítvány)
- alapítvány → tartósan közérdekű célra

4. Közintézet

- humán közzolgáltatásokat nyújtanak
- közigazgatás ellenőrzése / felügyelete alatt
- dolgozói: közalkalmazottak
- típusai:
 - szociális-egészségügyi (pl. kórház, rendelőintézet, szociális otthon)
 - oktatási-kulturális (pl. oktatási intézmények, levéltárak, múzeumok)

45

Feladatok

29. A közintézetek által nyújtott szolgáltatások közül melyeket lehet piaci alapon is igénybe venni?

5. Nonprofit gazdasági társaság

- nem jövedelemszerzésre irányuló közös gazdasági tevékenység folytatására
- üzletszerű gazdasági tevékenységet csak kiegészítő jelleggel folytathat
- nyereség a tagok (részvényesek) között nem osztható fel
- kérheti közhasznú szervezetté minősítését

46

Feladatok

30. A lakóhelye önkormányzatának honlapján keresse ki, hogy a településen / megyében milyen nonprofit gazdasági társaságokat működtet az önkormányzat!

VI. A helyi közigazgatás

A decentralizáció, dekoncentráció fogalma

VI. 1. A decentralizáció, dekoncentráció fogalma

- két alapvető szervezési elv: centralizáció és decentralizáció
- központi igazgatás önmagában nem elegendő → helyi igazgatás
- a helyi igazgatás két követelménye:
 - közigazgatás egysége → centralizáció elve
 - helyi sajátosságok figyelembe vétele → decentralizáció elve
- centralizált és decentralizált közigazgatási rendszerek

48

Feladatok

31. Jelölje, hogy melyik állítás igaz (I), illetve hamis (H)!

- a) A decentralizált közigazgatási rendszerek esetében teljes egészében hiányzik a centralizáció. ____
- b) A helyi igazgatás kiépítése során a közigazgatás egységét is szem előtt kell tartani. ____
- c) A centralizáció és a decentralizáció területszervezési elvek.

VI. 1. A decentralizáció, dekoncentráció fogalma

- centralizáció
 - központi kormányzat
 - központi akarat érvényesülése
- teljes centralizáció nem praktikus! → dekoncentráció szükségessége
- dekoncentráció:
 - centralizáció egyik megvalósulási formája
 - döntés területi / helyi szinten
 - központi hatalomnak alárendelt hivatalok (= dekoncentrált szervek)

49

Feladatok

32. Jelölje, hogy a dekoncentrációra (DK) vagy a decentralizációra (DC) igazak az alábbi megállapítások!

- a) az ilyen típusú igazgatás centralizáltnak minősül ____
- b) ide tartoznak a helyi önkormányzatok is ____
- c) autonómiával jár együtt ____
- d) a központi kormány irányítása alatt működnek ezek a szervek ____
- e) lehetővé teszi, hogy az igazgatottak az igazgatásában maguk is részt vegyenek ____
- f) helyi kötődése igen erőteljes ____

VI. 1. A decentralizáció, dekoncentráció fogalma

▪ decentralizáció

- feladat-átruházás → központi kormányzattól jogilag és szervezetileg önálló szervekre
- két típus:
 - helyi önkormányzatok
 - közintézmények
- igazgatottak maguk is részt vesznek az őket érintő ügyek intézésében
- helyben hatékonyabb bizonyos feladatellátás!
- veszély: partikularizmus erősítése → nemzeti egység gyengítése

50

Feladatok

33. Írjon példákat arra, hogy esetenként miért hatékonyabb egy feladat ellátását a helyi közösségre bízni!

VI. 1. A decentralizáció, dekoncentráció fogalma

▪ dekoncentráció és decentralizáció összevetése

dekoncentráció	decentralizáció
államigazgatási szervek által	helyi önkormányzatok által
nincs autonómia	van autonómia
központi kormányzat irányítása érvényesül	nincs felülről jövő irányítás
kötődés a központi kormányzáshoz	kötődés a helyi közösséghez
technikai munkamegosztás	feladat- és hatalommegosztás
vezetők kinevezése felülről	vezetők választása az igazgatottak által
döntés az állam nevében	döntés a helyi közösség nevében
szakigazgatási feladatok	általános igazgatási feladatok
nem minden településen	minden településen

51

Feladatok

34. Foglalja össze, hogy a decentralizáció esetében mit jelent a helyi közösséghez való kötődés!

A helyi önkormányzatok jogai és feladatai

VI. 2. A helyi önkormányzatok jogai és feladatai

- Mi szabályozza?
 - Alaptörvény
 - Magyarország helyi önkormányzatiról szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.)
- Mi a működésük célja?
 - helyi ügyek intézése
 - helyi közhatalom gyakorlása

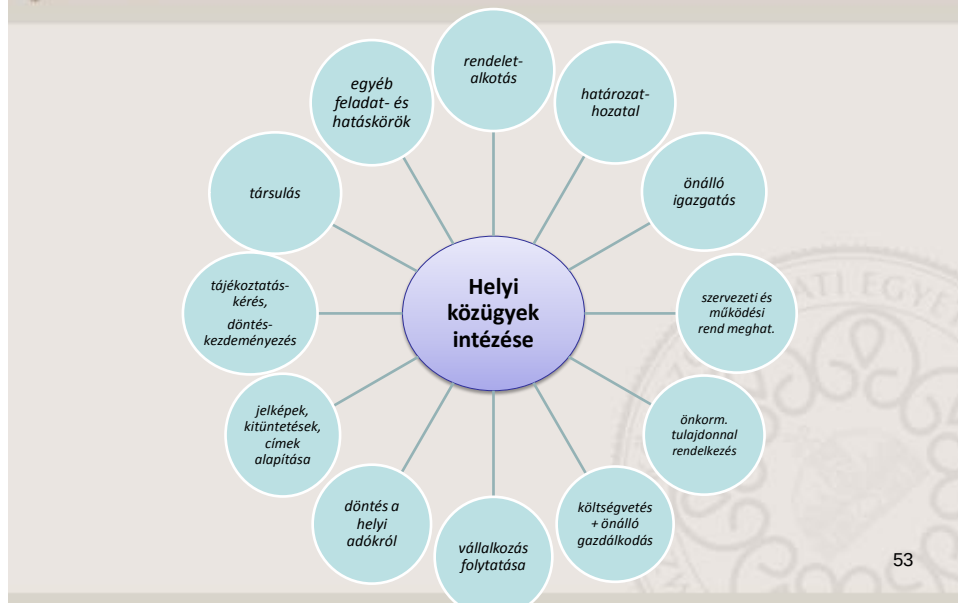

52

Feladatok

35. Keresse ki és olvassa el az Alaptörvényből a helyi önkormányzatokra vonatkozó rendelkezéseket!

VI. 2. A helyi önkormányzatok jogai és feladatai

Feladatok

36. A lakóhelye önkormányzatának honlapján keresse ki, hogy az utóbbi időben milyen rendeleteket alkotott a képviselő-testület (közgyűlés)!

VI. 2. A helyi önkormányzatok jogai és feladatai

A helyi önkormányzatok feladatai

önkormányzati feladatok

- településfejlesztés, településrendezés
- településüzemeltetés (köztemetők, közvilágítás, helyi közutak, közparkok, parkolás)
- közterületek köztisztviszony elnevezése
- egészségügyi alapellátás
- környezet-egészségügy (köztisztviszony)
- óvodai ellátás
- kulturális szolgáltatás
- szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások
- lakás- és helyiséggazdálkodás
- hajléktalanellátás
- helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, ivóvízellátás, csatornaszolgáltatás
- honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás
- helyi adóval, gazdaságszervezéssel és turizmussal kapcsolatos feladatok
- a kistermelők, őstermelők számára értékesítési lehetőségeinek biztosítása
- sport, ifjúsági ügyek
- nemzetiségi ügyek
- közreműködés a település közbiztonságának biztosításában
- helyi közösségi közlekedés biztosítása
- hulladékgazdálkodás
- távhőszolgáltatás

államigazgatási feladatok

- NEM helyi jelentőségű ügyek, hanem olyan feladatok, amelyeket az államigazgatásnak kell(ene) ellátnia
- címzettjei:
 - polgármester
 - főpolgármester
 - megyei közgyűlés elnöke
 - jegyző

kötelezően vagy önként!

54

Feladatok

37. A lakóhelye önkormányzatának honlapja alapján gyűjtsön példákat, hogy milyen közzolgáltatási jellegű feladatokat lát el az önkormányzat!

VI. 2. A helyi önkormányzatok jogai és feladatai

▪ Hogyan történhet az önkormányzati feladatok ellátása?

a) kötelező jelleggel

- törvényben van meghatározva!
- különböző típusú önkormányzatok → eltérő feladat- és hatáskörök!
- differenciálás! (gazdasági teljesítőképesség, lakosságszám, terület alapján)

b) önként vállalva → korlátok:

- csak olyat, ami nem más szerv kizárólagos hatáskörébe tartozik
- ellátása nem lehet jogszabállyal ellentétes!
- nem veszélyeztetheti a kötelezően előírt feladatok ellátását!
- finanszírozása: saját bevételek / külön források terhére
- állami feladatot is vállalhat (külön megállapodás alapján)

55

Feladatok

38. Jelölje, hogy melyik állítás igaz (I), illetve hamis (H)!

a) Csak az Országgyűlés jogosult kötelező feladatot meghatározni az önkormányzatok számára. ____

b) Az önként vállalt feladatok finanszírozása a saját bevételek terhére is lehetséges. ____

c) A különböző típusú helyi önkormányzatoknak egymástól eltérő feladat- és hatáskörei lehetnek.

VI. 2. A helyi önkormányzatok jogai és feladatai

▪ Hogyan térnek el szintenként a feladatok?

megyei önk.

- területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési, koordinációs feladatok

megyei jogú város önk.

- közszolgáltatás a saját területén + megye egészén / nagy részén

(járászékhely) városi önk.

- közszolgáltatás a saját területén + a vonzáskörzetben / járásban

községi önk.

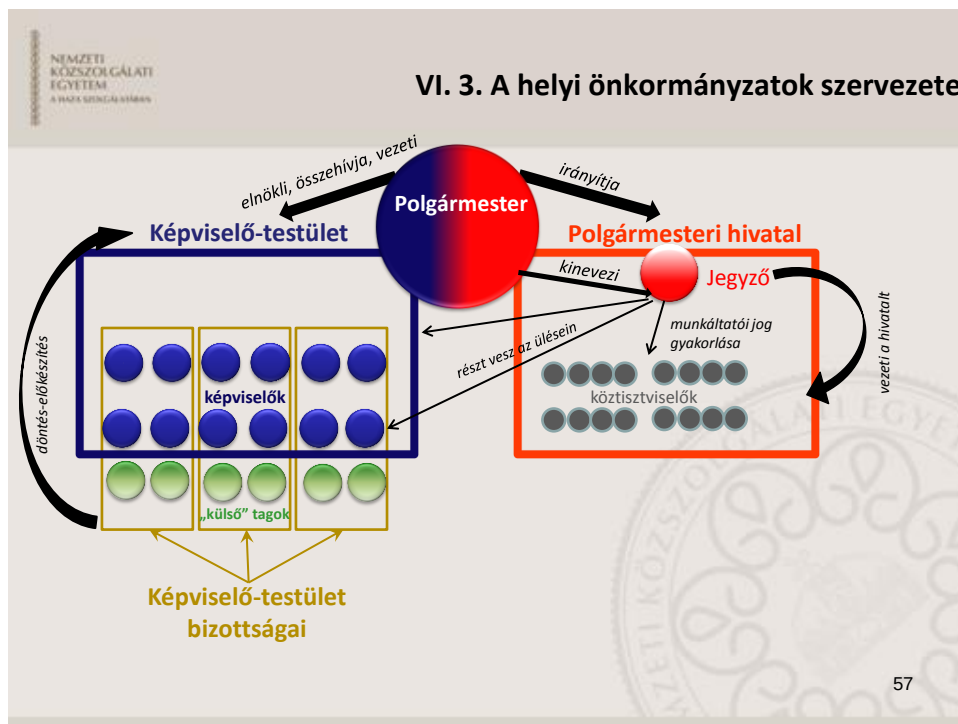
- helyi lakosság alapvető létfeltételei+ ehhez szükséges közszolgáltatások

56

Feladatok

39. Keressen példákat az egyes szinteken említett feladatokra!

A helyi önkormányzatok szervezete

57

Feladatok

40. Keresse meg lakóhelye önkormányzatának honlapján az önkormányzat szervezeti és működési szabályzatát, majd vesse össze a fenti ábrával!

VI. 3. A helyi önkormányzatok szervezete

- Szervezeti és működési rendjét maga határozza meg

1. Képviselő-testület

- választott szerv (5 évre)
- gyakorolja a helyi önkormányzat feladat- és hatásköreit (←→ átruházás!)
- ülések nyilvánosak (esetenként zárt)
- rendes / rendkívüli ülések
- rendeletalkotás

2. Társult képviselő-testület

- gazdaságosság!
- közös hivatal, intézmények stb.

58

Feladatok

41. Jelölje, hogy melyik állítás igaz (I), illetve hamis (H)!

- a) A képviselő-testület ülése mindig nyilvános. ____
- b) A képviselő-testület határozatképes, ha a képviselőknek több mint a fele jelen van. ____
- c) A társult képviselő-testület esetében közös önkormányzati hivatal működik. ____

3. Képviselő-testület bizottságai

- szmsz-ben meghatározott módon
- tagjai: képviselők + „külsős” tagok
- funkciók:
 - döntés-előkészítés
 - döntés (átruházott hatáskörben!)

4. A részönkormányzat testülete (településrészi önkormányzat)

- valamely településrész sajátos érdekeinek képviseletére
- tagjai: képviselők + „külsős” tagok!

Feladatok

42. Tekintse át a lakóhelye önkormányzatának honlapján, hogy

- a) milyen bizottságok működnek
- b) vannak-e „külsős” tagjai?

5. Polgármester

- választással (5 évre)
- a képviselő-testület elnöke
- az önkormányzat végrehajtó szerve → fontosabb feladatok:
 - képviselő-testület összehívása, vezetése
 - polgármesteri hivatal irányítása
 - döntés egyes államigazgatási ügyekben
 - jegyző kinevezése + munkáltatói jogok gyakorlása
- fővárosban: főpolgármester; megyei közgyűlésben: elnök

6. Alpolgármester

- polgármester helyettesítése, munkájának segítése

60

Feladatok

43. Jelölje, hogy melyik állítás igaz (I), illetve hamis (H)!

- c) A polgármestert 2014-től 5 évre választják. ____
- d) A polgármesteri tisztség betöltéséhez legalább középiskolai végzettség szükséges. ____
- e) A polgármester gyakorolja a munkáltatói jogokat a jegyző tekintetében. ____
- f) A polgármester hívja össze a képviselő-testület üléseit. ____
- g) A polgármester vezeti a polgármesteri hivatalt. ____

7. Jegyző

- határozatlan időre kinevezett köztisztviselő
- képzett igazgatási szakember! → az igazgatási munka jogszerűségének és szakszerűségének biztosítása
- fontosabb funkciók:
 - vezeti a polgármesteri hivatalt
 - munkáltatói jogok gyakorlása a polgármesteri hivatal köztisztviselői felett
 - döntés államigazgatási / hatáskörébe utalt önkormányzati ügyekben
 - önkormányzat működésével kapcsolatos feladatok
 - tanácskozási joggal részvétel a képviselő-testületi üléseken
- helyettese: aljegyző

61

Feladatok

44. Jelölje X-szel a jegyző feladat- és hatásköreit!

- a) a polgármesteri hivatal köztisztviselői felett a munkáltatói jogkör gyakorlása ☐
- b) a bizottság, a részönkormányzat testülete döntésének a végrehajtásának felfüggesztése ☐
- c) polgármesteri hivatal irányítása ☐
- d) tanácskozási joggal részvétel a képviselő-testület ülésén ☐
- e) rendeletalkotás ☐

8. polgármesteri hivatal

- képviselő-testület hozza létre
- helyi önkormányzat igazgatási apparátusa
- döntések előkészítése + végrehajtása

9. közös önkormányzati hivatal

- a kistérségek kötelesek létrehozni → igazgatás folyamatosságának és hatékonyságának biztosítása
- létrehozás: képviselő-testületek megállapodása révén
- vezetője: közös önkormányzati hivatal jegyzője

Feladatok

45. Tekintse át a lakóhelye önkormányzatának honlapján a polgármesteri hivatal szervezeti felépítését!

A területi közigazgatás szervei

VI. 4. A területi közigazgatás szervei

- 1990-es évektől: egységes szabályozás / irányítás hiánya
- több, mint 40 különböző féle dekoncentrált szerv!
- 2011-től: területi közigazgatás reformja
 - megyei (fővárosi) kormányhivatalok felállítása
 - 18 dekoncentrált szerv integrálása → a megyei (fővárosi) kormányhivatalok szakigazgatási szervei lettek (de szakmai önállóságuk megmaradt!)
 - járások felállítása (2013-tól)

63

Feladatok

46. Töltse le a <http://www.ksh.hu/docs/teruletiatlasz/jarasok.xls> file-t és keresse ki a lakóhelye szerinti járás adatait!

VI. 4. A területi közigazgatás szervei

- az államigazgatás felépítése

Feladatok

47. Mindegyik szinthez írjon 3–3 konkrét szervet!

▪ a dekoncentrált szervek integráltsága

a) megyei (fővárosi) kormányhivatalokba integrált szervek:

1. szociális és gyámhivatal	11. munkaügyi központ
2. építésügyi hivatal	12. munkavédelmi és munkaügyi szakigazgatási szerv
3. igazságügyi szolgálat	13. fogyasztóvédelmi felügyelőség
4. növény- és talajvédelmi igazgatóság	14. kulturális örökségvédelmi iroda
5. erdészeti igazgatóság	15. népegészségügyi szakigazgatási szerv
6. földművelésügyi igazgatóság	16. mérésügyi és műszaki biztonsági hatóság,
7. élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóság,	17. közlekedési felügyelőség
8. földhivatal	18. rehabilitációs szakigazgatási szerv
9. egészségbiztosítási pénztári szakigazgatási szerv	

Feladatok

48. Keresse meg a lakóhelye szerinti megyei (fővárosi) kormányhivatal honlapján az egyes szakigazgatási szervek elérhetőségét!

VI. 4. A területi közigazgatás szervei

b) a Nemzeti Adó- és Vámhivatal által megvalósított integráció:

- adóztatási szervek
 - vámszervek
 - Bűnügyi Főigazgatóság
- } közép- és alsó fokon

Feladatok

49. Keresse meg a NAV honlapján a lakóhelye szerint illetékes dekoncentrált szerveket!

c) az integrációból kimaradó szervek:

- a hét államigazgatási régióban működő dekoncentrált szervek:
 - Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal regionális igazgatóságai
 - Központi Statisztikai Hivatal regionális igazgatóságai
- 19 megyében és a fővárosban működő dekoncentrált szervek:
 - a budapesti és megyei rendőr-főkapitányságok
 - a Magyar Államkincstár megyei igazgatóságai
- területközi dekoncentrált szervek:
 - Magyar Bányászati és Földtani Hivatal 5 bányakapitánysága
 - 10 nemzeti park igazgatóság
 - 10 környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi felügyelőség
 - 12 környezetvédelmi és vízügyi igazgatóság

Feladatok

50. Jelölje X-szel, hogy az alábbiak közül melyik szervek integrálódtak a megyei (fővárosi) kormányhivatalokba!

- a) szociális és gyámhivatal ☐
- b) építésügyi hivatal ☐
- c) Államkincstár területi szerve ☐
- d) földhivatal ☐
- e) egészségbiztosítási pénztári szakigazgatási szerv ☐
- f) nyugdíjbiztosítási igazgatóság ☐
- g) KSH igazgatósága ☐
- h) munkaügyi központ ☐
- i) rendőrkapitányságok ☐
- j) fogyasztóvédelmi felügyelőség ☐
- k) közlekedési felügyelőség ☐

- a helyi államigazgatás
 - 2013-tól: járások → járási (kerületi) hivatalok
 - 175 járási + 23 kerületi hivatal
 - = a megyei (fővárosi) kormányhivatalok kirendeltségei
 - integráció ezen a szinten is! → 6 szakigazgatási szerv

Feladatok

51. Jelölje, hogy melyik állítás igaz (I), illetve hamis (H)!

- a) A járási (kerületi) hivatalok a megyei (fővárosi) kormányhivataloktól szervezetileg teljesen önállóak. ____
- b) A járási (kerületi) hivatalnak a földhivatal az egyik szakigazgatási szerve. ____
- c) Összesen 198 járás működik Magyarországon. ____
- d) A járási hivatal székhelye mindig városban van. ____

A területi közigazgatás szerveinek felépítése

VI. 5. A területi közigazgatás szerveinek felépítése

1. a megyei (fővárosi) kormányhivatal szervezete

- szervezeti egységek:
 - törzshivatal
 - szakigazgatási szervek
 - járási (kerületi) hivatalok
- kettős irányítás
 - a Kormány a KIM révén
 - szakigazgatási szervek → szakminiszter révén
- vezetés
 - kormány megbízott (politikai vezető)
 - főigazgató + igazgató (szakmai vezetők)

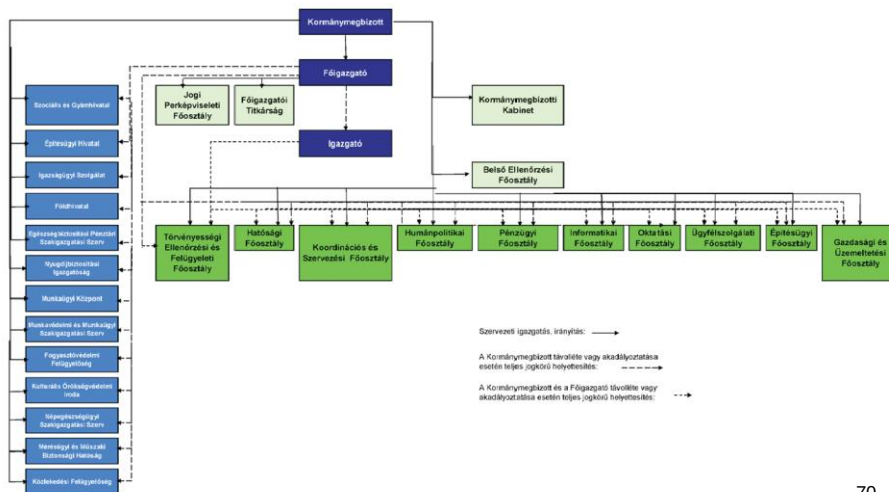
69

Feladatok

52. Keresse meg a lakóhelye szerinti megyei (fővárosi) kormányhivatal honlapján, hogy milyen szakigazgatási szervek működnek a kormányhivatalon belül!

VI. 5. A területi közigazgatás szerveinek felépítése

A fővárosi kormányhivatal szervezete

70

http://www.kormanyhivatal.hu/download/5/8a/20000/BFKH_servezeti_alura.pdf

Feladatok

53. Keresse meg a lakóhelye szerinti megyei (fővárosi) kormányhivatal honlapját és tekintse át a szervezeti felépítését!

2. a járási (kerületi) kormányhivatal szervezete

▪ szervezeti egységek:

- járási törzshivatal (benne: okmányiroda)
- járási szakigazgatási szervek

▪ irányítás

- törzshivatalhoz tartozó ügyek → kormány megbízott
- okmányiroda által ellátott feladatok → KEKKH
- járási szakigazgatási szervek → megyei (fővárosi) szakigazgatási szerv

▪ vezetés

- hivatalvezető
- hivatalvezető-helyettes

71

Feladatok

54. Nézzon utána, hogy a lakóhelye szerint illetékes járási hivatalnak

- a) ki a vezetője;
- b) mikor van ügyfélfogadási idő?

A területi közigazgatás szerveinek feladatai

Feladatok

55. Térjen vissza a fővárosi kormányhivatal szervezetét bemutató ábrára, majd próbálja meg felvázolni, hogy a fenti feladat- és hatásköröket melyik szervezeti egység látja el!

VI. 6. A területi közigazgatás szerveinek feladatai

1. Koordináció

- kormányzati feladatok területi végrehajtásának összehangolása
- együttműködés a többi dekoncentrált szervvel

2. Ellenőrzés

- többi dekoncentrált szerv felett (kivétel: NAV, rendőrség)
- eszközök: döntésbekérés, tájékoztatás kérése, iratbetekintés
- törvénysértés esetén →
 - egyeztető eljárás kezdeményezése
 - felügyeleti eljárást kezdeményezése
 - miniszter eljárásának kezdeményezése

73

Feladatok

56. Jelölje, hogy melyik állítás igaz (I), illetve hamis (H)!

- a) A dekoncentrált szervek kötelesek egymással és a kormányhivatallal együttműködni. ____
- b) A megyei (fővárosi) kormányhivatal valamennyi dekoncentrált szervet ellenőrizhet. ____
- c) Törvénysértés észlelése esetén a kormányhivatal nyomban felügyeleti eljárást kezdeményez. ____
- d) A megyei (fővárosi) kormányhivatal jogosult a polgármestertől az általa ellátott államigazgatási feladatokat érintően döntést bekérni. ____

3. Véleményezési jogkör

- többi dekoncentrált szervnél: vezetők kinevezése, létrehozás és átszervezés, gazdálkodás

4. Informatika

- választásokkal, népszavazásokkal összefüggő informatikai feladatok
- közigazgatási informatikai tevékenység területi összehangolása

5. Képzés, továbbképzés

- köz- és kormánytisztviselők (tovább)képzésének szervezése
- vizsgák szervezése

74

Feladatok

57. Foglalja össze, hogy korábban milyen közigazgatási (tovább)képzésen, illetve vizsgán vett részt!

VI. 6. A területi közigazgatás szerveinek feladatai

6. Ügyfélszolgálati feladatok

- kormányablak = integrált ügyfélszolgálat
- ügyfélkapu regisztrációja
- kérelem előterjesztése 38 ügytípusban
- tájékoztatás nyújtása további 8 ügytípusban
- internetes kapcsolati lehetőség nyújtása 3 ügytípusban

7. Törvényességi felügyelet a helyi önkormányzatok felett

(lásd a VI. 7. pontot)

75

Feladatok

58. A <https://www.kormanyablak.hu/> oldalon tekintse meg, hogy milyen ügyeket lehet intézni a kormányablakoknál!

VI. 6. A területi közigazgatás szerveinek feladatai

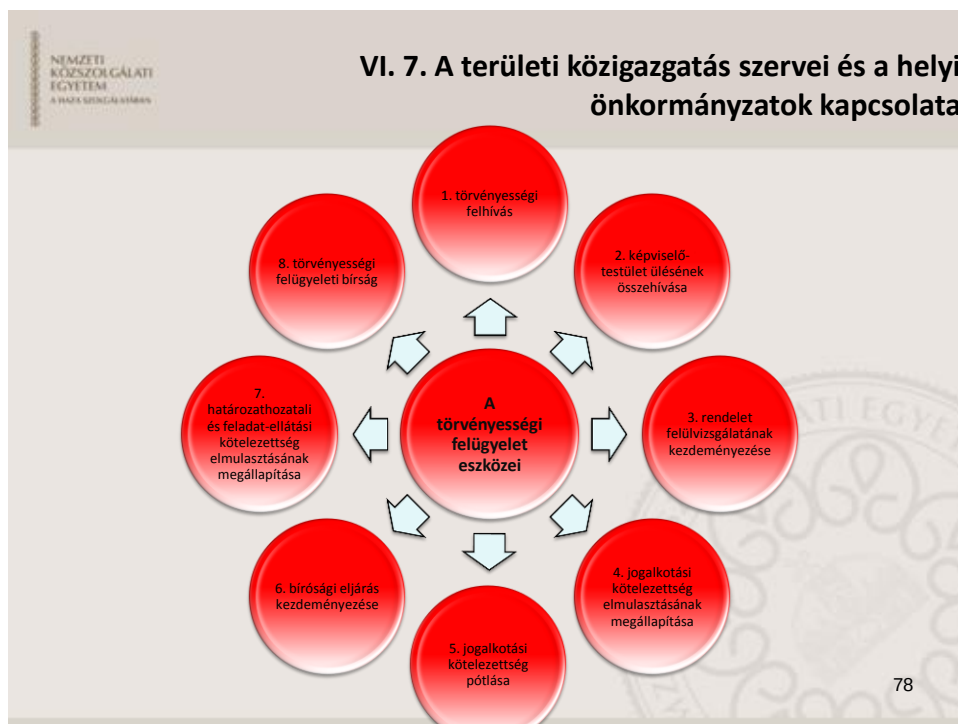
76

Feladatok

59. Jelölje X-szel, hogy az alábbiak közül melyek az ún. funkcionális feladatok!

- a) hatósági eljárás megindítása hivatalból ☐
- b) humánpolitikai és humánerőforrás-gazdálkodás ☐
- c) költségvetési gazdálkodás ☐
- d) hatósági nyilvántartás vezetése ☐
- e) pénzügy és számvitel ☐
- f) vagyongazdálkodás ☐
- g) hiánypótlásra felhívás ☐
- h) ellenőrzés ☐
- i) jogi (peres) képviselő ☐

A területi közigazgatás szervei és a helyi önkormányzatok kapcsolata

Feladatok

60. Jelölje X-szel, hogy az alábbiak közül melyik lehet törvényességi felügyeleti eljárás tárgya!

- a) a helyi önkormányzat működésének jogszerűsége ☐
- b) a helyi önkormányzat jogalkotási kötelezettségének teljesítése ☐
- c) a helyi önkormányzat gazdálkodásának hatékonysága ☐
- d) a polgármester által tett vitatott munkáltatói intézkedés ☐
- e) a helyi önkormányzat döntéshozatali eljárásának jogszerűsége ☐

VI. 7. A területi közigazgatás szervei és a helyi önkormányzatok kapcsolata

1. Törvényességi felhívás

- jogszabálysértés észlelése esetén
- a helyi önkormányzat köteles a felhívást megvizsgálni!

2. Képviselő-testület ülésének összehívása

- ha a törvényes működés biztosítása érdekében indokolt

3. Rendelet felülvizsgálatának kezdeményezése

- Alaptörvénnyel való összhang → Alkotmánybíróság
- más jogszabályba ütközés → Kúria

79

Feladatok

61. Gyűjtsön össze olyan önkormányzati rendeleteket, amelyeket az Alkotmánybíróság vagy a Kúria megsemmisített!

VI. 7. A területi közigazgatás szervei és a helyi önkormányzatok kapcsolata

4. Jogalkotási kötelezettség elmulasztásának megállapítása

- ha a törvényben meghatározott rendeletalkotási kötelezettségének nem tesz eleget
- Kúria állapítja meg a mulasztást + elrendeli a mulasztás pótlását

5. A helyi önkormányzat jogalkotási kötelezettsége pótlása

- amennyiben az előző eljárás eredménytelen
- a megyei (fővárosi) kormányhivatal vezetője alkotja meg a helyi önkormányzat nevében a rendeletet

6. A határozat elleni bírósági eljárás kezdeményezése

- törvényszéknél → peres eljárás

80

Feladatok

62. Jelölje, hogy melyik állítás igaz (I), illetve hamis (H)!

- A jogsértő önkormányzati határozat felülvizsgálatát a megyei (fővárosi) kormányhivatal végzi. ____
- Végző esetben a megyei (fővárosi) kormányhivatal vezetője a helyi önkormányzat nevében alkothat rendeletet. ____
- A Kúria jogosult annak megállapítására, hogy a helyi önkormányzat a törvényen alapuló jogalkotási kötelezettségét elmulasztotta. ____

7. Határozathozatali és feladat-ellátási kötelezettség elmulasztása

- kezdeményezés a törvényszéknél → mulasztás megállapítása + pótlásra kötelezés
- ha az ismételt eljárás is eredménytelen → kormányhivatal pótolhatja

8. Törvényességi felügyeleti bírság megállapítása

- kiszabásának esetei:
 - képviselő-testületi ülés jegyzőkönyv megküldésének elmulasztása
 - információszolgáltatás elmulasztása
 - jogalkotási, határozathozatali, feladat-ellátási (közzolgáltatási) kötelezettség elmulasztása
 - fegyelmi eljárás lefolytatásának elmulasztása
- mértéke: kormánytisztviselői illetményalap 1–10-szerese

81

Feladatok

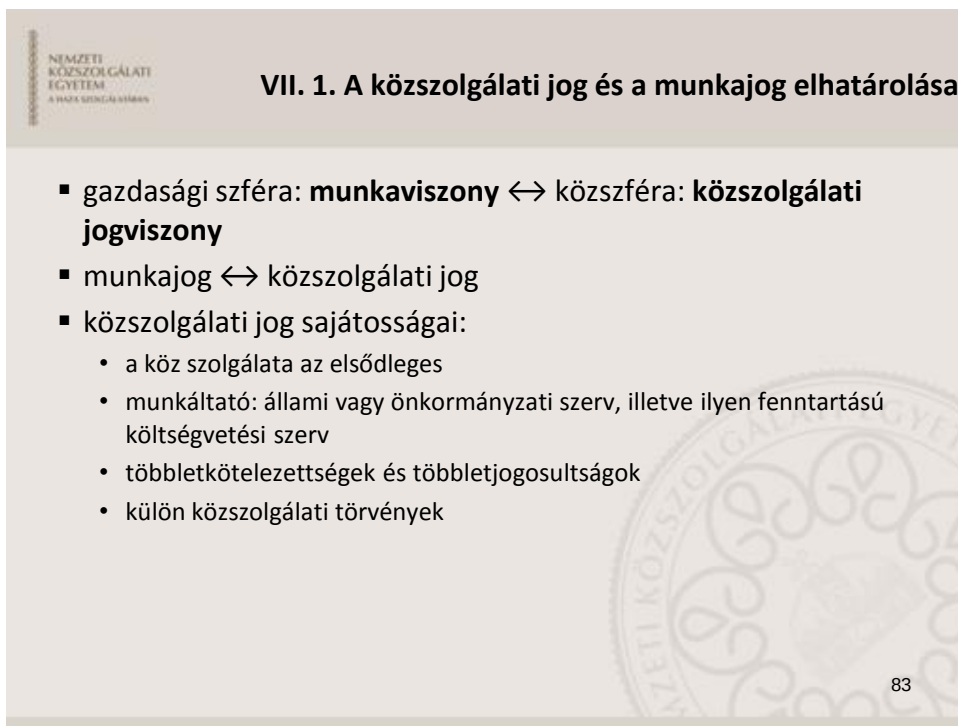
63. Jelölje, hogy melyik állítás igaz (I), illetve hamis (H)!

- A felügyeleti bírság maximuma 3.865.000,- Ft. ____
- A törvényességi felügyeleti bírság ismételten is kiszabható. ____
- A felügyeleti bírság akkor is kiszabható, ha a helyi önkormányzat nem tesz eleget jogalkotási kötelezettségének. ____
- A belügyminiszter elrendelheti, hogy az elmulasztott határozathozatalt a kormányhivatal pótolja a helyi önkormányzat helyett. ____

VII. A közszolgálati jog alapjai

(A kormányablak ügyintézők jogállásának egyes kérdései)

A közszolgálati jog és a munkajog elhatárolása

VII. 1. A közszolgálati jog és a munkajog elhatárolása

- gazdasági szféra: **munkaviszony** ↔ közsféra: **közszolgálati jogviszony**
- munkajog ↔ közszolgálati jog
- közszolgálati jog sajátosságai:
 - a köz szolgálata az elsődleges
 - munkáltató: állami vagy önkormányzati szerv, illetve ilyen fenntartású költségvetési szerv
 - többletkötelezettségek és többletjogosultságok
 - külön közszolgálati törvények

83

Feladatok

64. Amennyiben Ön közszolgálati tisztviselő, sorolja fel, hogy a jogviszonya miben különbözik a munkaviszonytól!

Közzszolgálati alkalmazottak

Feladatok

65. Jelölje, hogy a fenti rétegek közül hova tartoznak az alábbiak! (Ha nem közzszolgálati alkalmazottról van szó, jelölje Ø-val!)

- szolnoki szociális otthon ápolónője _____
- Tesco pénztárosa _____
- Győri Ítéltábla tanácsvezető bírója _____
- siófoki tűzoltókapitány _____
- Somogy Megyei Kormányhivatal osztályvezetője _____
- Nemzeti Erőforrás Minisztérium ügyintézője _____
- ELTE Állam- és Jogtudományi Kar docense _____
- NAV Békés Megyei Adóigazgatóságának ügyintézője _____

A közszolgálati alkalmazottak kategóriái

VII. 2. A közszolgálati alkalmazottak kategóriái			
	Jogviszony neve	Alkalmazó szerv	Tevékenység jellege
1. Kormánytisztviselők	kormányzati szolgálati jogviszony	Kttv. 1. § (1) bek. a)–c) pont - Miniszterelnökség, minisztériumok, kormányhivatalok, központi hivatalok - előbbieket területi, helyi szervei - megyei, fővárosi kormányhivatalok és ezek területi szervei - a Kormány által intézményfenntartásra kijelölt szervek	Kttv. 6. § 13. pont a közigazgatási szerv feladat- és hatáskörében eljáró vezető és ügyintéző, aki előkészíti a közigazgatási szerv feladat- és hatáskörébe tartozó ügyeket érdemi döntésre, illetve – felhatalmazás esetén – a döntést kiadományozza
2. Köztisztviselők	közzszolgálati jogviszony	Kttv. 1. § (1) bek. e) pont - helyi önkormányzat képviselő-testületének hivatala és közterület-felügyelete - országos nemzeti önkormányzatok hivatala - Körjegyzőség Kttv. 2. §. - egyes Alaptörvényben szabályozott államhatalmi szervek hivatalai (pl. Országgyűlés Hivatala, Köztársasági Elnök Hivatala, Alkotmánybíróság Hivatala) - egyes a Kormány irányítása alá nem tartozó központi államigazgatási szervek (pl. Közbeszerzési Hatóság, Gazdasági Versenyhivatal, Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság, Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete)	Kttv. 6. § 14. pont a közigazgatási szervnél közhatalmi, irányítási, ellenőrzési és felügyeleti tevékenység gyakorlásához kapcsolódó ügyviteli feladatot lát el
3. Kormányzati ügykezelők	kormányzati szolgálati jogviszony	ua. mint a kormánytisztviselőknél	
4. Közzszolgálati ügykezelők	közzszolgálati jogviszony	ua. mint a köztisztviselőknél	

85

Feladatok

66. Jelölje, hogy az alábbi szervek közül hol dolgoznak kormánytisztviselők (KO), illetve köztisztviselők (KÖ)!

a) Belügyminisztérium ____	e) Központi Statisztikai Hivatal ____
b) Alkotmánybíróság Hivatala ____	f) Nemzeti Adó- és Vámhivatal ____
c) Polgármesteri Hivatal ____	g) Fővárosi Kormányhivatal ____
d) Gazdasági Versenyhivatal ____	h) Országgyűlés Hivatala ____

A közszolgálati jogviszony létesítése és módosítása

VII. 3. A közszolgálati jogviszony létesítése és módosítása

- **kinevezési (alkalmazási) feltételek**
 - **általános** kinevezési (alkalmazási) feltételek
 - magyar állampolgárság
 - büntetlen előélet
 - legalább középiskolai végzettség
 - cselekvőképesség
 - **különös** kinevezési (alkalmazási) feltételek
- **kiválasztási eljárás**
 - pályáztatás: nem kötelező
 - toborzási adatbázis

86

Feladatok

67. Jelölje, hogy melyik az általános (Á) és a különös (K) alkalmazási (kinevezési) feltétel!

- a) jogi vagy igazgatásszervezői végzettség ____
- b) cselekvőképesség ____
- c) legalább 2 év gyakorlati idő ____
- d) büntetlen előélet ____
- e) államilag elismert nyelvvizsga angol, német vagy francia nyelvből ____
- f) pszichikai alkalmasság ____
- g) nemzetbiztonsági feltételeknek való megfelelés ____
- h) vagyonnyilatkozat ____
- i) magyar állampolgárság ____
- j) közigazgatási szakvizsga ____
- k) legalább középiskolai végzettség ____

VII. 3. A közszolgálati jogviszony létesítése és módosítása

▪ kinevezés

- jogviszony létrejötte: kinevezés + elfogadás
- határozott / határozatlan időre
- próbaidő: 3–6 hónap
- eskü

▪ jogviszony módosítása

- főszabály: közös megegyezéssel
- kivételek!

87

Feladatok

68. Jelölje, hogy melyik állítás igaz (I), illetve hamis (H)!

- a) Próbaidőt – főszabály szerint – nem kötelező kikötni. ____
- b) Az esküt szóban kell elmondani és írásban megerősíteni. ____
- c) A jogviszonyt bizonyos esetekben a kormánytisztviselő beleegyezése nélkül is lehet módosítani.

- d) A közszolgálati jogviszony – főszabály szerint – határozatlan időre létesül. ____

A közszolgálati jogviszony megszüntetése és megszűnése

VII. 4. A közszolgálati jogviszony megszüntetése és megszűnése

- **megszűnés ≠ megszüntetés**
 - megszűnés: automatikusan
 - megszüntetés: jognyilatkozathoz kötött
- **megszűnési okok:**
 - halál
 - 70. életév betöltése
 - határozott idejű kinevezés lejárt
 - hivatalvesztés
 - a közigazgatási szerv jogutód nélküli megszűnése
 - politikai vezetővé történő kinevezés / megválasztás
 - öregségi nyugdíjkorhatár betöltése

88

Feladatok

69. Jelölje X-szel, hogy az alábbiak közül melyik esetekben szűnik meg automatikusan a jogviszony!

- a) létszámcsökkentés miatt megszűnik a kormánytisztviselő munkaköre ☐
- b) a kormánytisztviselő elveszti vezetőjének bizalmát ☐
- c) a kormánytisztviselőt hivatalvesztéssel sújtják ☐
- d) a kormánytisztviselő betölti a 70. életévét ☐
- e) a kormánytisztviselő a közigazgatási alapvizsgát az előírt határidőn belül nem teszi le ☐
- f) lejár a kinevezésben foglalt határozott idő ☐
- g) a kormánytisztviselő a közigazgatási szakvizsgát az előírt határidőn belül nem teszi le ☐
- h) a közigazgatási szerv jogutód nélkül megszűnik ☐

VII. 4. A közzolgálati jogviszony megszüntetése és megszűnése

▪ megszüntetési módok:

- a felek közös megegyezése
- áthelyezés
- lemondás
- próbaidő alatti azonnali hatályú megszüntetés
- felmentés (kötelező / fakultatív esetek)
 - indokolási kötelezettség!
 - felmentési idő: főszabály szerint 2 hónap
 - végkielégítés

89

Feladatok

70. Jelölje, hogy melyik állítás igaz (I), illetve hamis (H)!

- a) A próbaidő alatti megszüntetést egyik fél sem köteles megindokolni. ☐
- b) Nem jogosult végkielégítésre a kormánytisztviselő, ha nyugdíjasnak minősül. ☐
- c) Ha a kormánytisztviselő hivatalára méltatlanná válik, kötelező felmenteni. ☐
- d) A kormánytisztviselőt át lehet helyezni közalkalmazottnak. ☐
- e) A lemondást nem kell megindokolni. ☐
- f) Amennyiben a kormánytisztviselő vitatja a felmondást, neki kell bizonyítani, hogy a felmondási ok nem valós. ☐

Összeférhetetlenség a közszolgálatban

VII. 5. Összeférhetetlenség a közszolgálatban

- tilalmakat, korlátozásokat ró a közszolgálati alkalmazottakra
- fajtái:
 - gazdasági: munkavégzésre irányuló további jogviszony / gazdasági társaságokban való részvétel
 - politikai: pártban tisztség / közszereplés
 - hatalmi ágak megosztásának elvéből fakadó
 - hozzátartozói
 - közszolgálati hivatás presztízséből adódó

90

Feladatok

71. Jelölje, hogy melyik állítás igaz (I), illetve hamis (H)!

- a) A kormánytisztviselő lehet ügyész. ____
- b) A kormánytisztviselő lehet párttag. ____
- c) A kormánytisztviselő lehet egy önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságban ügyvezető. ____
- d) Amennyiben a kormánytisztviselő munkaidején túl oktatói tevékenységet végez, ehhez nem kell a munkáltatói jogkör gyakorlójának engedélye. ____
- e) Két kormánytisztviselő nem lehet ügyintéző ugyanazon a főosztályon, amennyiben testvérek. ____
- f) A kormánytisztviselő bizonyos feltételek esetén lehet helyi önkormányzati képviselő. ____

Előmenetel a közszolgálatban

VII. 6. Előmenetel a közszolgálatban

a) besorolásban való előmenetel

- besorolásban való előmenetel feltételei:
 - várakozási idő letöltése
 - egyéb feltételek teljesítése
 - megfelelő minősítés
- közigazgatási alapvizsga ↔ közigazgatási szakvizsga
- előmenetel gyorsítása / lassítása

91

Feladatok

72. Jelölje, hogy melyik állítás igaz (I), illetve hamis (H)!

- a) A besorolási osztály a szolgálati jogviszony mértékétől függ. ____
- b) A középiskolai végzettségűek 5 év gyakorlat után tehetnek közigazgatási szakvizsgát. ____
- c) A közigazgatási szakvizsga elmulasztása a jogviszony megszűnésével jár. ____
- d) Ha a kormánytisztviselő megfeleltnél alacsonyabb fokozatú minősítést kap, a következő besorolási fokozathoz előírt várakozási ideje legfeljebb egy évvel meghosszabbítható. ____

II. BESOROLÁSI OSZTÁLY
(középiskolai végzettségű köztisztviselők)

Besorolási fokozat megnevezése	Fizetési fokozat	Kormányzati szolgálati jogviszony időtartama (év)	Szorószám
Gyakornok	1	0-2	1,79
Előadó	2	2-4	1,9
	3	4-6	2,0
	4	6-8	2,2
	5	8-10	2,25
	6	10-12	2,3
Főelőadó	7	12-15	2,5
	8	15-18	2,6
	9	18-21	2,65
	10	21-24	2,7
	11	24-27	2,8
	12	27-29	2,85
Főmunkatárs	13	29-31	2,9
	14	31-33	3,3
	15	33-35	4,0
	16	35-37	4,2
	17	37 év felett	4,4

92

Feladatok

73. A jelenlegi iskolai végzettsége és szolgálati jogviszonya alapján számítsa ki, hogy melyik fizetési fokozatba tartozik / tartozna!

VII. 6. Előmenetel a közszolgálatban

b) címekben való előmenetel

cím neve	elnyerésének feltételei	előnye	egyéb
▪ közigazgatási tanácsadó	▪ I. besorolási osztály ▪ legalább öt éves szakmai gyakorlat ▪ közigazgatási vagy jogi szakvizsga	▪ vezetői pótlék nélkül számított főosztályvezető-helyettesi illetmény	▪ egy adott szervnél max. a felsőfokú végzettségűek 20 %-a kaphatja meg ▪ legalacsonyabb fokozatú minősítés esetén vissza kell vonni
▪ közigazgatási főtanácsadó	▪ I. besorolási osztály ▪ legalább tízéves szakmai gyakorlat ▪ közigazgatási vagy jogi szakvizsga	▪ vezetői pótlék nélkül számított főosztályvezetői illetmény	▪ egy adott szervnél max. a felsőfokú végzettségűek 20 %-a kaphatja meg ▪ legalacsonyabb fokozatú minősítés esetén vissza kell vonni
▪ szakmai tanácsadó	▪ I. besorolási osztály ▪ szakmai gyakorlat ▪ közigazgatási vagy jogi szakvizsga	▪ vezetői pótlék nélkül számított főosztályvezető-helyettesi illetmény	▪ egy adott szervnél max. a felsőfokú végzettségűek 20 %-a kaphatja meg ▪ legalacsonyabb fokozatú minősítés esetén vissza kell vonni
▪ szakmai főtanácsadó	▪ I. besorolási osztály ▪ szakmai gyakorlat ▪ közigazgatási vagy jogi szakvizsga ▪ legmagasabb fokozatú minősítés	▪ vezetői pótlék nélkül számított főosztályvezetői illetmény	▪ egy adott szervnél max. a felsőfokú végzettségűek 20 %-a kaphatja meg ▪ legalacsonyabb fokozatú minősítés esetén vissza kell vonni
▪ címzetes vezető-tanácsos ▪ címzetes főtanácsos ▪ címzetes vezető-főtanácsos ▪ címzetes főmunkatárs	▪ tartósan kiemelkedő munkavégzés ▪ kormányzati szolgálati jogviszonyban eltöltött 5 / 12 / 20 / 18 év ▪ felsőfokú iskolai végzettség esetén: közigazgatási szakvizsga	▪ az eggyel magasabb besorolási fokozat legalacsonyabb fizetési fokozatához tartozó illetmény	▪ megszűnik, ha a kormánytisztviselő a kormányzati szolgálati jogviszonyban töltött idő alapján eléri a címmel járó besorolási, fizetési fokozatot

93

Feladatok

74. Jelölje, hogy a címek közül melyik(ek)re igazak az alábbi megállapítások! (Ha egyikre sem, azt Ø-val jelölje!)

- a) a kormánytisztviselőnek alanyi jog van rá _____
- b) középiskolai végzettségűek is elnyerhetik _____
- c) legalacsonyabb fokozatú minősítés esetén vissza kell vonni _____
- d) legalább öt éves szakmai gyakorlat szükséges hozzá _____
- e) a vezetői pótlék nélkül számított főosztályvezető-helyettesi illetményt eredményezi _____

c) vezetői munkakörben való előmenetel

- szintek:
 - osztályvezető
 - főosztályvezető-helyettes
 - főosztályvezető
- feltételek

94

Feladatok

75. Jelölje X-szel, hogy – főszabály szerint – mik a vezetői munkakörbe történő kinevezés feltételei!

- a) legalább 5 éves közigazgatási gyakorlat ☐
- b) jogi vagy igazgatásszervezői végzettség ☐
- c) legalább középfokú nyelvtudás angol vagy német vagy francia nyelvből ☐
- d) közigazgatási vagy jogi szakvizsga ☐

Teljesítményértékelés és minősítés

VII. 7. Teljesítményértékelés és minősítés

- céljai: visszacsatolás; munkáltatói döntések megalapozása stb.
- a minősítés nagyrészt a teljesítményértékelésen alapul

legalább 4
teljesítményértékelés

→

minősítés

- teljesítményértékelés: kötelező és ajánlott elemek
- minősíteni az első teljesítményértékeléstől számított egy évet követően kell
- a teljesítményértékelés alapján jutalom fizethető
- jogorvoslat: korlátozottan!

95

Feladatok

76. Jelölje, hogy melyik állítás igaz (I), illetve hamis (H)!

- a) A minősítés a teljesítményértékelésen alapul. ____
- b) A minősítésre gyakrabban kerül sor, mint a teljesítményértékelésre. ____
- c) Minősíteni az első teljesítményértékeléstől számított egy évet követően kell. ____
- d) Személyiségi jogot sértő megállapítás esetén jogvita kezdeményezhető. ____
- e) A kormánytisztviselők teljesítményértékelésének, minősítésnek a rendjére, eljárásra és szintjeire vonatkozó részletes szabályokat a közigazgatási és igazságügyi miniszter rendelete tartalmazza. ____

Képzés és továbbképzés

VII. 8. Képzés és továbbképzés

- jog és kötelezettség is:
 - jogosult: az előmenetelhez előírt
 - kötelezett: központilag vagy a közigazgatási szerv által előírt
- mulasztás esetén szankciók!
- egyéb képzés: munkáltatói engedélyezés
- részletszabályok: *a közszolgálati tisztviselők továbbképzéséről szóló 273/2012. (IX. 28.) Korm. rendelet*

96

Feladatok

77. Jelölje, hogy melyik állítás igaz (I), illetve hamis (H)!

- a) A kormánytisztviselő nem kötelezhető a közigazgatási szerv által előírt képzésen részt venni. ____
- b) A kormánytisztviselő a tanulmányi célú mentesítés időtartamának legfeljebb a felét köteles ledolgozni. ____
- c) Megfelelő iskolai végzettség hiányában a **polgármester és a helyi önkormányzati képviselő** is köteles részt venni az egyes képzéseken. ____
- d) A kormánytisztviselő nem kötelezhető a képzés költségeinek megtérítésére. ____

Munkaidő és pihenőidő

VII. 9. Munkaidő és pihenőidő

- **munkaidő**
 - általános teljes napi munkaidő 40 óra
 - általános munkarend: H–CS 8.00–16.30; P 8.00–14.00 → el lehet térni!
 - rendkívüli munkaidő: a beosztás szerinti munkaidején felül
 - kompenzáció!
 - rendelkezésre állás a beosztás szerinti munkaidőn felül:
 - ügyelet
 - készenlét
- **pihenőidő**
 - munkaközi szünet
 - napi pihenőidő
 - heti pihenőidő
 - évi fizetett (rendes) szabadság

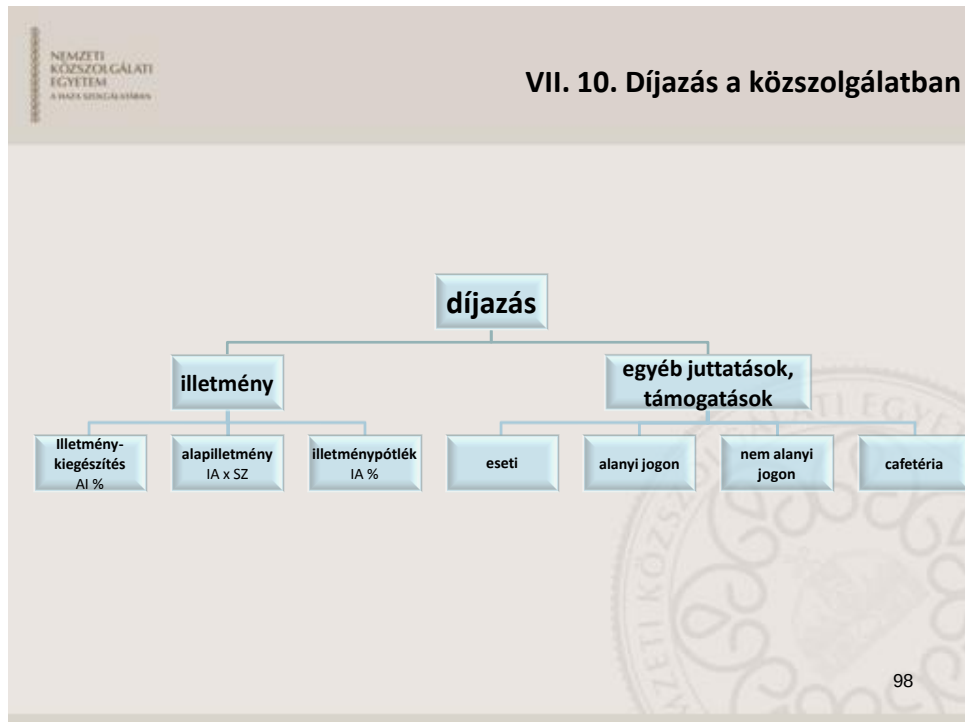
97

Feladatok

78. Jelölje, hogy a pihenőidők közül melyikre igazak az alábbi megállapítások!

- a) legalább 11 órányi egybefüggő idő _____
- b) alapszabadságból és pótszabadságból áll _____
- c) 8 óra munkavégzés esetén 30 perc _____
- d) kiadása elsősorban a munkáltatói jogkör gyakorlójának a döntése _____
- e) két egymást követő pihenőnapból áll _____
- f) mértékét befolyásolja a 16 éven aluli gyermekek száma _____

Díjazás a közszołgálatban

Feladatok

79. Jelölje, hogy melyik állítás igaz (I), illetve hamis (H)!

- a) Az illetménykiegészítés mértéke függ a kormányzati szolgálati jogviszonyban eltöltött évektől. ____
- b) Az illetményalap jelenleg 38.650,- Ft. ____
- c) Idegennyelv-tudás esetén magasabb illetménykiegészítés jár. ____
- d) Az alapilletményt akár 20 %-kal is lehet csökkenteni. ____
- e) Az illetményalapból számítjuk ki az alapilletményt. ____
- f) 20 évnyi kormányzati szolgálat jogviszony után egyhavi jubileumi jutalom jár. ____

Felelősség a közszolgálatban

VII. 11. Felelősség a közszolgálatban

- **etikai felelősség**
 - hivatásetikai alapelvek megsértése esetén
- **fegyelmi felelősség**
 - jogviszonyból eredő kötelezettségét vétkes megszegése esetén
 - fegyelmi eljárás → eljárás megszüntetése vagy fegyelmi büntetés
- **kártérítési felelősség → károkozási viszonyok:**
 - kormánytisztviselő a munkáltatónak
 - munkáltató a kormánytisztviselőnek
 - kormánytisztviselő harmadik személynek

99

Feladatok

80. Jelölje X-szel a Kttv.-ben szereplő fegyelmi büntetéseket!

- a) az előmeneteli rendszerben visszavetés egy fizetési fokozattal ☐
- b) évi rendes szabadság csökkentése legfeljebb 5 nappal ☐
- c) elbocsátás ☐
- d) vezetői munkakörből nem vezetői munkakörbe helyezés ☐
- e) az előmeneteli rendszerben a várakozási idő meghosszabbítása ☐
- f) megrovás ☐
- g) az alapilletmény 10-25 %-kal való csökkentése 3-12 hónapra ☐
- h) az előmeneteli rendszerben visszavetés egy besorolási fokozattal ☐
- i) hivatalvesztés ☐
- j) egy évig terjedő szabadságvesztés ☐

VII. 12. Közzszolgálati jogvita

- **Kormánytisztviselői Döntőbizottság (KDB)**
 - belső jogorvoslati fórum
 - közzszolgálati panasz
 - háromfős bizottság bírálja el → döntése ellen bírósághoz lehet fordulni
- **munkaügyi bíróság**
 - kormánytisztviselő
 - ha a KDB döntését nem fogadja el vagy
 - ha a KDB-hez nem lehet fordulni
 - munkáltató: csak bíróság által tudja igényét érvényesíteni

100

Feladatok

81. Jelölje X-szel, hogy mely ügyekben nyújtható be panasz a KDB-hez!

- a) a minősítés, a teljesítményértékelés megállapításaival kapcsolatos ügyek ☐
- b) a fegyelmi és kártérítési ügyben hozott határozattal kapcsolatos ügyek ☐
- c) illetmény összegének megállapításával kapcsolatos ügyek ☐
- d) a kormányzati szolgálati jogviszony megszüntetésével kapcsolatos ügyek ☐
- e) a munkáltató által tett fizetési felszólítással kapcsolatos ügyek ☐
- f) az összeférhetetlenség megszüntetésére irányuló írásbeli felszólítással kapcsolatos ügyek ☐
- g) a kinevezés egyoldalú módosításával kapcsolatos ügyek ☐

Próbateszt

1. Többszörös választás

Melyik az alábbiak közül alkotmányos elv? *(Több helyes válasz is lehetséges.)*

- a) jogállamiság elve
- b) államfő politikai semlegességének elve
- c) bírói függetlenség elve
- d) zárt közszolgálat elve

2. Párosítás

Írja be a megfelelő számot!

- 1. területi hatály
- 2. személyi hatály
- 3. időbeli
- 4. tárgyi hatály
- 5. mindegyik
- 6. egyik sem

- a) a jogszabály érvényességét jelenti____
- b) megmutatja, hogy mire alkalmazható a jogszabály____
- c) megmutatja, hogy mikor kell alkalmazni a jogszabályt ____
- d) megmutatja, hogy milyen ügyben kell alkalmazni a jogszabályt____
- e) megmutatja, hogy hol kell alkalmazni a jogszabályt____

3. Egyszeres választás

Kinek a nevéhez fűződik a hatalmi ágak elválasztásáról szóló elmélet? *(Egy helyes válasz lehetséges.)*

- a) Rousseau
- b) Sólyom László
- c) Montesquieu
- d) Robespierre

4. Hiányos mondat

Egészítse ki a következő mondatot!

A vegyes választási rendszer olyan rendszer, amely ötvöziés választási rendszerek egyes elemeit

- a) a relatív többségi és az abszolút többségi
- b) a rendszerváltás előtti és utáni
- c) a többségi és az arányos
- d) az arányos és az igazságos

5. Egyszeres választás

Ki/mi nem rendelkezik törvénykezdeményezési joggal?

- a) Országgyűlés bizottsága
- b) miniszterelnök
- c) köztársasági elnök
- d) Kormány

6. Egyszeres választás

Ki alkothat normatív utasítást?

- a) Kormány
- b) Országgyűlés
- c) miniszter
- d) helyi önkormányzat képviselő-testülete

7. Hiányos mondat

Egészítse ki a következő mondatokat!

A magyar Országgyűlésben az országgyűlési képviselők minősített többséggel hozzák meg azt a döntést, amelyhez a határozatképes Országgyűlésben jelen lévő országgyűlési képviselőkszavazata szükséges. A helyi önkormányzati képviselő-testületében a minősített többséghez, a megválasztott települési képviselők szavazata szükséges.

- a) kétharmadának // több mint felének
- b) több mint a felének // több mint felének
- c) kétharmadának // kétharmadának
- d) több mint a felének // kétharmadának

8. Többszörös választás

Melyik esetben szűnik meg a kormány megbízatása?

- a) ha miniszterelnök elveszti párttagságát
- b) ha a miniszterelnök lemond
- c) új Országgyűlés megalakulásával
- d) a miniszterelnök összeférhetetlenségének megállapításával

9. Egyszeres választás

Melyik nem a zárt rendszerű személyzeti politika jellemzője?

- a) garantált előmenetel
- b) egységes előírás az alkalmazás feltételeire
- c) általában csak határozott időre jön létre a jogviszony
- d) továbbképzés fontossága

10. Hiányos mondat

Egészítse ki a következő mondatot!

A *kormányforma* arra a kérdésre ad választ, hogy _____ és
_____ között milyen kapcsolat van

- a) a bírói hatalom // a végrehajtó hatalom
- b) a törvényhozó hatalom // a végrehajtó hatalom
- c) a kormányfő // a miniszterek
- d) az Alkotmánybíróság // az ügyészség

11. Párosítás

Írja be a megfelelő számot!

- 1. törvény
- 2. kormányrendelet
- 3. MNB elnökének rendelete
- 4. miniszteri rendelet
- 5. önálló szabályozó szerv vezetőjének rendelete
- 6. önkormányzati rendelet
- 7. mindegyik
- 8. egyik sem

- a) normatív utasítás____
- b) a Kormány tagja alkotja____
- c) NMHH elnöke alkotja____
- d) területi hatálya soha nem országos____
- e) Magyar Energia Hivatal elnöke alkotja____
- f) kormánybizottság alkotja____

12. Párosítás

Írja be a megfelelő számot!

- 1. Kormányhivatal
 - 2. Központi Hivatal
 - 3. Minisztérium
 - 4. Mindhárom
 - 5. Egyik sem
-
- a) Ilyen a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala ____
 - b) Kormányrendelet alapítja____
 - c) Központi szerv____
 - d) Ilyen a Nemzeti Adó- és Vámhivatal ____
 - e) Ilyen a Közbeszerzési Hatóság ____
 - f) Vezetője normatív utasítást bocsáthat ki____
 - g) Különös hatáskörrel rendelkezik____
 - h) Vezetőjét a miniszter nevezi ki____
 - i) Vezetője jogszabályt alkothat____
 - j) Ilyen a PSZÁF ____
 - k) Miniszter irányítása alatt áll____
 - l) Ilyen az Országos Atomenergia Hivatal ____

13. Többszörös választás

Az alábbiak közül melyikek minősülnek köztestületnek?

- a) megyei (fővárosi) kormányhivatal
- b) képviselő-testület bizottsága
- c) ügyvédi kamara
- d) Magyar Tudományos Akadémia

14. Egyszeres választás

Melyikre igaz, hogy autonómiával jár együtt?

- a) dekoncentráció
- b) decentralizáció
- c) mindkettő
- d) egyik sem

15. Hiányos mondat

Egészítse ki a következő mondatot!

Az önkormányzati rendelet nem lehet ellentétes.

- a) az Alaptörvénnyel
- b) törvénnyel
- c) törvénnyel és kormányrendelettel
- d) más jogszabállyal

16. Igaz–hamis

Jelölje, hogy melyik állítás igaz (I), illetve hamis (H)!

- a) A képviselő-testület ülése mindig nyilvános. ____
- b) A képviselő-testület határozatképes, ha a képviselőknek több mint a fele jelen van. ____
- c) A társult képviselő-testület esetében közös önkormányzati hivatal működik. ____

17. Többszörös választás

Melyik dekoncentrált szervet nem integrálták a fővárosi, megyei kormányhivatalba?

- a) rendőrség
- b) földhivatal
- c) nyugdíjbiztosítási igazgatóság
- d) bányakapitányság

18. Hiányos mondat

Egészítse ki a következő mondatot!

A polgármester, a jegyző a polgármesteri hivatal.

- a) irányítja // felügyeli
- b) irányítja // vezeti
- c) vezeti // irányítja
- d) vezeti // felügyeli

19. Igaz-hamis

Jelölje, hogy melyik állítás igaz (I), illetve hamis (H)!

- a) A járási (kerületi) hivatalok a megyei (fővárosi) kormányhivataloktól szervezetileg teljesen önállóak. ____
- b) A járási (kerületi) hivatalnak a földhivatal az egyik szakigazgatási szerve. ____
- c) Összesen 198 járás működik Magyarországon. ____
- d) A járási hivatal székhelye mindig városban van. ____

20. Párosítás

Írja be a megfelelő számot!

- 1. kormány megbízott
 - 2. főigazgató
 - 3. mindkettő
 - 4. egyik sem
-
- a) megbízatásának időtartama megegyezik a kormány megbízatásával ____
 - b) a miniszterelnök nevezi ki és menti fel ____
 - c) vezeti a megyei (fővárosi) kormányhivatal hivatali szervezetét ____
 - d) a köztársasági elnök nevezi ki és menti fel ____
 - e) kormánytisztviselőnek minősül ____
 - f) nincs iskolai végzettségi előírás ____

21. Többszörös választás

Az alábbiak közül **melyik lehet törvényességi felügyeleti eljárás tárgya!**

- a) a helyi önkormányzat működésének jogszerűsége
- b) a helyi önkormányzat jogalkotási kötelezettségének teljesítése
- c) a helyi önkormányzat gazdálkodásának hatékonysága
- d) a polgármester által tett vitatott munkáltatói intézkedés
- e) a helyi önkormányzat döntéshozatali eljárásának jogszerűsége

22. Egyszeres választás

Mely közszolgálati réteghez tartoznak a helyi önkormányzatok képviselő-testületének hivatalánál dolgozók?

- a) köztisztviselők
- b) kormánytisztviselők
- c) közalkalmazottak
- d) közhivatalnokok

23. Hiányos mondat

Egészítse ki a következő mondatot!

A kormánytisztviselőknél próbaidőt kikötni főszabály szerint, mértéke hónap.

- a) kötelező // 2–8 hónap
- b) kötelező // 3–6 hónap
- c) nem kötelező // 0–4 hónap
- d) nem kötelező // 1–3 hónap

24. Hiányos mondat

Egészítse ki a következő mondatot!

Az illetménykiegészítés az százalékában van meghatározva, és mértéke függ a szolgálati időtől.

- a) az alapilletmény // Ø
- b) az illetményalap // Ø
- c) az alapilletmény // nem
- d) az illetményalap // nem

25. Egyszeres választás

Amennyiben a kormánytisztviselő szándékosan okozott kárt a munkáltatónak, a kár mekkora részét kell megtérítenie?

- e) az okozott kár kétszeresét
- f) a teljes kárt
- g) az okozott kár felét
- h) az okozott kár legalább negyedét, legfeljebb a felét

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszeczenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.